



Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

58 tomas

2015 m. lapkričio 24 d.

Turinys

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2015 m. lapkričio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2110, kuriuo į saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registrą įtraukiamas pavadinimas [Mojama de Barbate (SGN)] 1
- ★ 2015 m. lapkričio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2111, kuriuo į saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registrą įtraukiamas pavadinimas [Echalote d'Anjou (SGN)] 3
- ★ 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/2112, kuriuo dėl duomenų eilučių pritaikymo, atliekamo peržiūrėjus produktų pagal veiklos rūšį klasifikatorių (CPA), iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 251/2009, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 295/2008 nuostatos dėl verslo struktūros statistikos, I priedas ⁽¹⁾ 4
- ★ 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/2113, kuriuo dėl 16-ojo ir 41-ojo tarptautinių apskaitos standartų iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimančias tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 ⁽¹⁾ 7
- 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2114, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti 15

DIREKTYVOS

- ★ 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos direktyva (ES) 2015/2115, kuria nustatomos žaislams gaminti naudojamų cheminių medžiagų tikslios ribinės vertės ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos II priedo C priedėlis dėl formamido ⁽¹⁾ 17

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

- ★ 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos direktyva (ES) 2015/2116, kuria nustatomos žaislams gaminti naudojamų cheminių medžiagų tikslios ribinės vertės ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos II priedo C priedėlis dėl benzizotiazolinono ⁽¹⁾ 20
- ★ 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos direktyva (ES) 2015/2117, kuria nustatomos žaislams gaminti naudojamų cheminių medžiagų tikslios ribinės vertės ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos II priedo C priedėlis dėl chlormetilizotiazolinono ir metilizotiazolinono, tiek atskirai, tiek santykiu 3:1 ⁽¹⁾ 23

SPRENDIMAI

- ★ 2015 m. lapkričio 23 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/2118, kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos specialiojo įgaliojimo Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais įgaliojimų terminas 26
- ★ 2015 m. lapkričio 20 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/2119, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES nustatomos medienos plokščių gamybos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados (*pranešta dokumentu Nr. C(2015) 8062*)⁽¹⁾ 31

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2015/2110

2015 m. lapkričio 12 d.

kuriuo į saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registrą įtraukiamas pavadinimas [Mojama de Barbate (SGN)]

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų ⁽¹⁾, ypač į jo 52 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 50 straipsnio 2 dalies a punktu, Ispanijos paraiška įregistruoti pavadinimą „Mojama de Barbate“ paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾;
- (2) prieštaravimo pareiškimų pagal Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 51 straipsnį Komisija negavo, todėl pavadinimas „Mojama de Barbate“ turi būti įregistruotas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įregistruojamas pavadinimas „Mojama de Barbate“ (SGN).

Pirmoje pastraipoje nurodytas pavadinimas – tai produkto, priklausančio Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 668/2014 ⁽³⁾ XI priede nurodytai 1.7 klasei „Šviežia žuvis, moliuskai ir vėžiagyviai bei iš jų pagaminti produktai“, pavadinimas.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽¹⁾ OL L 343, 2012 12 14, p. 1.

⁽²⁾ OL C 223, 2015 7 8, p. 10.

⁽³⁾ 2014 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 668/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų taikymo taisyklės (OL L 179, 2014 6 19, p. 36).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 12 d.

Komisijos vardu
Pirmininko pavedimu
Phil HOGAN
Komisijos narys

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2015/2111**2015 m. lapkričio 12 d.****kuriuo į saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registrą įtraukiamas pavadinimas [Echalote d'Anjou (SGN)]**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų ⁽¹⁾, ypač į jo 52 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 50 straipsnio 2 dalies a punktu, Prancūzijos paraiška įregistruoti pavadinimą „Echalote d'Anjou“ paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾;
- (2) prieštaravimo pareiškimų pagal Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 51 straipsnį Komisija negavo, todėl pavadinimas „Echalote d'Anjou“ turėtų būti įregistruotas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

„Echalote d'Anjou“ (SGN) pavadinimas įregistruojamas.

Pirmoje pastraipoje nurodytas pavadinimas – tai produkto, priklausančio Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 668/2014 ⁽³⁾ XI priede nurodytai 1.6 klasei „Vaisiai, daržovės ir grūdai, švieži arba perdirbti“, pavadinimas.*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 12 d.

Komisijos vardu
Pirmininko pavedimu
Phil HOGAN
Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 343, 2012 12 14, p. 1.

⁽²⁾ OL C 218, 2015 7 3, p. 6.

⁽³⁾ 2014 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 668/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų taikymo taisyklės (OL L 179, 2014 6 19, p. 36).

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2015/2112**2015 m. lapkričio 23 d.****kuriuo dėl duomenų eilučių pritaikymo, atliekamo peržiūrėjus produktų pagal veiklos rūšį klasifikatorių (CPA), iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 251/2009, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 295/2008 nuostatos dėl verslo struktūros statistikos, I priedas****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 295/2008 dėl verslo struktūros statistikos ⁽¹⁾, ypač į jo 11 straipsnio 2 dalies e punktą,

kadangi:

- (1) Reglamentu (EB) Nr. 295/2008 nustatyta bendra Europos statistinių duomenų apie verslo struktūrą, veiklos rūšis, konkurencingumą ir veiklos rezultatus Sąjungoje rinkimo, rengimo, perdavimo ir vertinimo sistema;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 451/2008 ⁽²⁾, siekiant patenkinti Sąjungos statistikos poreikius, nustatytas naujas statistinis produktų pagal veiklos rūšį klasifikatorius (CPA);
- (3) Komisijos reglamento (EB) Nr. 251/2009 ⁽³⁾ I priede nustatytos duomenų eilutės, suskirstymo lygis ir produktų pavadinimai, teiktini pagal CPA;
- (4) įsigaliojus Komisijos reglamentui (ES) Nr. 1209/2014 ⁽⁴⁾, siekiant išlaikyti palyginamumą ir nuoseklumą su tarptautiniu lygmeniu naudojamais produktų klasifikavimo standartais, būtina pritaikyti Reglamento (EB) Nr. 251/2009 I priede nustatytą suskirstymo lygį ir tam tikrų produktų pavadinimus, naudojamus perduodant duomenis pagal CPA;
- (5) todėl Reglamento (EB) Nr. 251/2009 I priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (6) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Europos statistikos sistemos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 251/2009 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

⁽¹⁾ OL L 97, 2008 4 9, p. 13.⁽²⁾ 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 451/2008, nustatantis naują statistinių produktų pagal veiklos rūšį klasifikatorių (CPA) ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3696/93 (OL L 145, 2008 6 4, p. 65).⁽³⁾ 2009 m. kovo 11 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 251/2009, kuriuo įgyvendinamos ir iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 295/2008 nuostatos dėl rengiant verslo struktūros statistiką teiktinų duomenų eilučių, priderinant jas prie pakeisto produktų statistinio klasifikatoriaus pagal veiklos rūšis (CPA) (OL L 86, 2009 3 31, p. 170).⁽⁴⁾ 2014 m. spalio 29 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1209/2014, kuriuo iš dalies keičiamas 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 451/2008, nustatantis naują statistinių produktų pagal veiklos rūšį klasifikatorių (CPA) ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3696/93 (OL L 336, 2014 11 22, p. 1).

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 251/2009 I priedas iš dalies keičiamas taip:

1. 1 punkto „PASLAUGOS“ lentelėje „1E eilutė“ skiltyje „Susikirstymo pagal veiklos rūšis lygmuo“ dalies „Specialūs suvestiniai rodikliai“ kategorijos „HIT“, „MHT“, „MLT“ ir „LOT“ pakeičiamos taip:
 - „HIT Gamyba, naudojant pažangiąsias technologijas (NACE 2 red. 21 + 26 + 30.3)
 - MHT Gamyba, naudojant vidutinio pažangumo technologijas (NACE 2 red. 20 + 25.4 + 27 + 28 + 29 + 30–30.1–30.3 + 32.5)
 - MLT Gamyba, naudojant vidutinio pažangumo–nepažangias technologijas (NACE 2 red. 18.2 + 19 + 22 + 23 + 24 + 25–25.4 + 30.1 + 33)
 - LOT Gamyba, naudojant nepažangias technologijas (NACE 2 red. 10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15 + 16 + 17 + 18–18.2 + 31 + 32–32.5)“.
2. 2 punkto „PRAMONĖ“ 2H, 2I, 2J ir 2K eilučių lentelių „Veiklos rūšis“ dalyje įrašas „NACE 2 red. B–E sekcijos (išskyrus NACE 2 red. 37, 38 ir 39 skyrius)“ pakeičiamas įrašu „NACE 2 red. B–D sekcijos ir 36 skyrius“.
3. 3 punkte „PASKIRSTOMOJI PREKYBA“ 3E, 3F, 3G, 3H, 3I, 3J ir 3K eilučių lentelių „Susikirstymo pagal veiklos rūšis lygmuo“ įrašas „NACE 2 red. 1 ženklo lygmuo (sekcijos)“ išbraukiamas.
4. 4 punkte „STATYBA“ 4G eilutės lentelėje „Susikirstymo pagal veiklos rūšis lygmuo“ įrašas
 - „NACE 2 red. 3 ženklų lygmuo (grupės)
 - NACE 2 red. 2 ženklų lygmuo (skyriai)
 - NACE 2 red. 1 ženklų lygmuo (sekcijos)“pakeičiamas įrašu:
 - „NACE 2 red. 2 ženklų lygmuo (skyriai), išskyrus 43 skyriaus 18 31 0 ir 18 32 0 rodiklius
 - NACE 2 red. 1 ženklų lygmuo (sekcijos), išskyrus 18 31 0 ir 18 32 0 rodiklius“.
5. 8 punktą „VERSLO PASLAUGOS“ iš dalies keičiamas taip:
 - a) Lentelės „8A eilutė“ dalyje „Susikirstymo pagal produktų rūšis lygmuo“ 63 12 produkto pavadinimas „Interneto vartų turinys“ pakeičiamas pavadinimu „Interneto vartų paslaugos“.
 - b) Lentelės „8A eilutė“ dalyje „Susikirstymo pagal produktų rūšis lygmuo“ 73 11 13 produkto pavadinimas „Reklamos dizaino ir koncepcijų kūrimo paslaugos“ pakeičiamas pavadinimu „Reklamos koncepcijų kūrimo paslaugos“.
 - c) Lentelės „8C eilutė“ dalyje „Susikirstymo pagal produktų rūšis lygmuo“ 70 22 4 produktas „Prekių ženklai ir frančizės“ išbraukiamas.
 - d) Lentelės „8E eilutė“ dalyje „Susikirstymo pagal produktų rūšis lygmuo“ 71 11 24 produkto pavadinimas „Architektūros konsultacijų paslaugos“ pakeičiamas pavadinimu „Statybos projektų architektūros konsultacijų paslaugos“.

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2015/2113**2015 m. lapkričio 23 d.****kuriuo dėl 16-ojo ir 41-ojo tarptautinių apskaitos standartų iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimančias tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1126/2008 ⁽²⁾ priimti tam tikri tarptautiniai standartai ir aiškinimai, galioję 2008 m. spalio 15 d.;
- (2) 2014 m. birželio 30 d. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė 16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ ir 41-ojo TAS „Žemės ūkis“ pataisas „Žemės ūkis. Derliniai augalai“. TASV nusprendė, kad augalai, kelis ataskaitinius laikotarpius naudojami tik produkcijai auginti, (vadinamieji derliniai augalai) turėtų būti apskaitoje registruojami tokiu pat būdu kaip 16-jame TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ nurodytas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, nes jų naudojimo procesas panašus į gamybos procesą;
- (3) todėl priėmus 16-ojo ir 41-ojo TAS pataisas reikia iš dalies pakeisti 1-ąjį, 17-ąjį, 23-ąjį, 36-ąjį ir 40-ąjį TAS, kad būtų užtikrintas tarptautinių apskaitos standartų nuoseklumas;
- (4) pasikonsultavus su Europos finansinės atskaitomybės patariamąja grupe patvirtinama, kad 16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos atitinka Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 3 straipsnio 2 dalyje išdėstytus priėmimo kriterijus;
- (5) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1126/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (6) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Apskaitos reguliavimo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1126/2008 priedas iš dalies keičiamas taip:

- a) 16-asis TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ iš dalies keičiamas, kaip nurodyta šio reglamento priede;
- b) 41-asis TAS „Žemės ūkis“ iš dalies keičiamas, kaip nurodyta šio reglamento priede;
- c) 1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“, 17-asis TAS „Nuoma“, 23-iasis TAS „Skolinimosi išlaidos“, 36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“ ir 40-asis TAS „Investicinis turtas“ iš dalies keičiami pagal 16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisas, kaip nurodyta šio reglamento priede.

⁽¹⁾ O L 243, 2002 9 11, p. 1.⁽²⁾ 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1126/2008, priimančias tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 (O L 320, 2008 11 29, p. 1).

2 straipsnis

Visos įmonės 1 straipsnyje nurodytas pataisas taiko ne vėliau kaip nuo pirmų savo finansinių metų, prasidedančių 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau, pradžios.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Žemės ūkis. Derliniai augalai

(16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos)

16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ pataisos

Taisomi 3, 6 ir 37 straipsniai ir įterpiami 22A ir 81K–81M straipsniai.

TAIKYMAS

...

3. Šis standartas netaikomas:

- a) nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams, kurie pagal 5-ąją TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“ yra priskiriami prie parduoti skirto turto;
- b) su žemės ūkio veikla susijusiam biologiniam turtui, išskyrus derlinius augalus (žr. 41-ąją TAS „Žemės ūkis“). Šis standartas taikomas derliniams augalams, tačiau netaikomas ant derlinių augalų augančiai produkcijai;
- c) tyrimo ir vertinimo turto pripažinimui ir įvertinimui (žr. 6-ąją TFAS „Mineralinių žaliavų išteklių tyrinėjimas ir vertinimas“);
- d) ...

APIBRĖŽTYS

6. Šiame standarte vartojamų terminų apibrėžtys:

Derlinis augalas yra gyvas augalas:

- a) kuris yra naudojamas žemės ūkio produkcijai gaminti ar tiekti,
- b) kuris turėtų duoti derlių ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį,
- c) kurio tikimybė būti parduotam kaip žemės ūkio produkcijai, nebent kartais jis būtų parduodamas kaip atliekos, yra maža.

(Derlinio augalo apibrėžtis plačiau paaiškinta 41-ojo TAS 5A–5B straipsniuose).

Balansinė vertė – suma, kuria turtas pripažįstamas atėmus bet koki sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius.

...

Savikainos elementai

...

22A Derliniai augalai apskaitomi tokiu pačiu būdu kaip savos gamybos nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų objektai prieš tai, kai jie yra tokioje vietoje ir tokios būklės, kokia būtina jiems naudoti vadovybės numatytu būdu. Todėl šiame standarte nuorodos į „statybą“ („gamybą“) turėtų būti suprantamos taip, kad apimtų veiklą, būtiną derliniams augalams auginti, prieš tai, kai jie yra tokioje vietoje ir tokios būklės, kokia būtina jiems naudoti vadovybės numatytu būdu.

...

Perkainojimo metodas

...

37. Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų grupė yra panašaus pobūdžio ir paskirties turto vienetų grupė ūkio subjekto veikloje. Toliau pateikiami atskirų grupių pavyzdžiai:

- a) ...
- g) baldai ir apdaila,
- h) biuro įranga,
- i) derliniai augalai.

...

ĮSIGALIOJIMO DATA IR PEREINAMASIS LAIKOTARPIS

...

81K 2014 m. birželio mėn. paskelbtu dokumentu „Žemės ūkis. Derliniai augalai“ (16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos) pataisyti 3, 6 ir 37 straipsniai ir įterpti 22A ir 81L–81M straipsniai. Ūkio subjektas tas pataisas turi taikyti 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. Jeigu ūkio subjektas tas pataisas taiko ankstesniam ataskaitiniam laikotarpiui, jis turi atskleisti tą faktą. Ūkio subjektas tas pataisas turi taikyti retrospektyviai pagal 8-ąjį TAS, išskyrus 81M straipsnyje nurodytus atvejus.

81L Ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo dokumentas „Žemės ūkis. Derliniai augalai“ (16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos) taikomas pirmą kartą, ūkio subjektas neprivalo atskleisti dabartinio ataskaitinio laikotarpio kiekybinės informacijos, kurios reikalaujama pagal 8-ojo TAS 28 straipsnio f punktą. Tačiau ūkio subjektas turi pateikti kiekvieno ankstesnio pateikto ataskaitinio laikotarpio kiekybinę informaciją, kurios reikalaujama pagal 8-ojo TAS 28 straipsnio f punktą.

81M Ataskaitinio laikotarpio, kuriuo ūkio subjektas dokumentą „Žemės ūkis. Derliniai augalai“ (16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisas) taiko pirmą kartą, finansinėse ataskaitose ūkio subjektas gali pasirinkti derlinių augalų vertinti jo tikrąją vertę anksčiausio finansinėse ataskaitose pateikto ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir ta tikroji vertė tą datą yra naudojama kaip numanoma savikaina. Bet koks ankstesnės balansinės vertės ir tikrosios vertės skirtumas pripažįstamas kaip pradinis nepaskirstytasis pelnas anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

41-ojo TAS „Žemės ūkis“ pataisos

Taisomi 1–5, 8, 24 ir 44 straipsniai ir įterpiami 5A–5C ir 62–63 straipsniai.

TAIKYMAS

1. Šis standartas turi būti taikomas registruojant apskaitoje toliau nurodytą turtą, kai jis yra susijęs su žemės ūkio veikla:

- a) biologinį turtą, išskyrus derlinius augalus,**
- b) žemės ūkio produkciją derliaus nuėmimo metu ir**
- c) valstybės dotacijas, nurodytas 34 ir 35 straipsniuose.**

2. Šis standartas netaikomas:

- a) žemei, susijusiai su žemės ūkio veikla (žr. 16-ąjį TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ ir 40-ąjį TAS „Investicinis turtas“);
- b) derliniams augalams, susijusiems su žemės ūkio veikla (žr. 16-ąjį TAS). Tačiau šis standartas taikomas ant tų derlinių augalų augančiai produkcijai;

- c) valstybės dotacijoms, susijusioms su derliniais augalais (žr. 20-ąją TAS „Valstybės dotacijų apskaita ir informacijos apie valstybės paramą atskleidimas“);
- d) nematerialiajam turtui, susijusiam su žemės ūkio veikla (žr. 38-ąją TAS „Nematerialusis turtas“).
3. Šis standartas taikomas iš ūkio subjekto biologinio turto gautos produkcijos apskaitai derliaus nuėmimo metu. Vėliau taikomas 2-asis TAS „Atsargos“ arba kitas tinkamas taikyti standartas. Taigi, šis standartas netaikomas po derliaus nuėmimo perdirbimai žemės ūkio produkcijai, pavyzdžiui, kai vyndarys perdirba savo išaugintas vynuoges į vyną. Nors toks perdirbimas gali būti logiškas ir natūralus žemės ūkio veiklos tęsinys, o susiję įvykiai gali būti panašūs į biologinę kaitą, šiame standarte pateikta žemės ūkio veiklos apibrėžtis neapima tokio perdirbimo.
4. Toliau pateiktoje lentelėje nurodomi biologinio turto, žemės ūkio produkcijos ir produktų, gaunamų perdirbus derlių, pavyzdžiai:

Biologinis turtas	Žemės ūkio produkcija	Produktai, gaunami perdirbus derlių
Avys	Vilna	Verpalai, kilimai
Želdinamo miško sodiniai	Nukirsti medžiai	Rąstai, mediena
Melžiamos karvės	Pienas	Sūris
Kiaulės	Skerdena	Dešros, rūkyti kumpiai
Vilnamedžiai	Surinkta medvilnė	Siūlai, drabužiai
Cukranendrės	Nuimtas cukranendrių derlius	Cukrus
Tabako augalai	Nuskinti lapai	Vytintas tabakas
Arbatmedžiai	Nuskinti lapai	Arbata
Vynmedžiai	Nuskintos vynuogės	Vynas
Vaismedžiai	Nuskinti vaisiai	Perdirbti vaisiai
Alyvpalmės	Nuskinti vaisiai	Alyvpalmių aliejus
Kaučiukmedžiai	Surinktas lateksas	Gumos produktai

Tam tikri augalai, pavyzdžiui, arbatmedžiai, vynmedžiai, alyvpalmės ir kaučiukmedžiai, paprastai atitinka derlinio augalo apibrėžtį ir jiems taikomas 16-asis TAS. Tačiau ant derlinių augalų augančiai produkcijai, pavyzdžiui, arbatos lapams, vynuogėms, alyvpalmių vaisiams ir lateksui, taikomas 41-asis TAS.

APIBRĖŽTYS

Su žemės ūkiu susijusios apibrėžtys

5. Šiame standarte vartojamų terminų apibrėžtys:

...

Žemės ūkio produkcija – produkcija, gauta iš ūkio subjekto biologinio turto.

Derlinis augalas yra gyvas augalas:

- a) kuris yra naudojamas žemės ūkio produkcijai gaminti ar tiekti,
- b) kuris turėtų duoti derlių ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį,
- c) kurio tikimybė būti parduotam kaip žemės ūkio produkcijai, nebent kartais jis būtų parduodamas kaip atliekos, yra maža.

Biologinis turtas – gyvi gyvūnai arba augalai.

...

5A Toliau išvardyti augalai nėra derliniai augalai:

- a) augalai, išauginti kaip žemės ūkio produkcija (pavyzdžiui, medienai auginami medžiai);
- b) augalai, auginami tam, kad duotų žemės ūkio produkciją, jeigu tikimybė, kad ūkio subjektas taip pat parduos patį augalą kaip žemės ūkio produkciją, nebent kartais jis būtų parduodamas kaip atliekos, nėra maža (pavyzdžiui, medžiai, auginami tiek dėl vaisių, tiek dėl medienos);
- c) vienmetės kultūros (pavyzdžiui, kukurūzai ir kviečiai).

5B Kai derliniai augalai nebenaudojami derliui auginti, jie gali būti nukirsti ir parduoti kaip atliekos, pavyzdžiui, malkos. Toks kartais vykdomas atliekų pardavimas netrukdytų priskirti augalo prie derlinių augalų.

5C Ant derlinių augalų auganti produkcija yra biologinis turtas.

...

Bendrosios apibrėžtys

8. Šiame standarte vartojamų terminų apibrėžtys:

...

Valstybės dotacijos – dotacijos, apibrėžtos 20-ajame TAS.

PRIPAŽINIMAS IR VERTINIMAS

...

24. Kartais savikaina gali būti artima tikrajai vertei, ypač kai:

- a) pirmą kartą patyrus išlaidų, vyksta nedidelė biologinė kaita (pavyzdžiui, sodinukai, pasodinti prieš pat ataskaitinio laikotarpio pabaigą, arba naujai įsigyti gyvuliai) arba
- b) nesitikima, kad biologinė kaita turės didelį poveikį kainai (pavyzdžiui, augimo pradžioje 30-ies metų pušų sodinių auginimo ciklo metu).

...

Bendra informacija

...

44. Vartojamasis biologinis turtas yra turtas, išaugintas kaip žemės ūkio produkcija arba parduodamas kaip biologinis turtas. Vartojamojo biologinio turto pavyzdžiai yra mėsiniai gyvuliai, parduoti skirti gyvuliai, ūkiuose auginama žuvis, grūdinės kultūros (tokios kaip kukurūzai ir kviečiai), ant derlinio augalo auganti produkcija ir medienai auginami medžiai. Atsinaujinantis biologinis turtas yra kitas nei vartojamasis biologinis turtas (pavyzdžiui, gyvuliai, duodantys pieno, ir vaismedžiai, nuo kurių nuskinami vaisiai). Atsinaujinantis biologinis turtas yra ne žemės ūkio produkcija, o greičiau turtas, laikomas tam, kad duotų produkciją.

...

ĮSIGALIOJIMO DATA IR PEREINAMASIS LAIKOTARPIS

...

62. 2014 m. birželio mėn. paskelbtu dokumentu „Žemės ūkis. Derliniai augalai“ (16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos) pataisyti 1–5, 8, 24 ir 44 straipsniai ir įterpti 5A–5C ir 63 straipsniai. Ūkio subjektas tas pataisas turi taikyti 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau. Jeigu ūkio subjektas tas pataisas taiko ankstesniam ataskaitiniam laikotarpiui, jis turi atskleisti tą faktą. Ūkio subjektas tas pataisas turi taikyti retrospektyviai pagal 8-ąjį TAS.
63. Ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo dokumentas „Žemės ūkis. Derliniai augalai“ (16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos) taikomas pirmą kartą, ūkio subjektas neprivalo atskleisti dabartinio ataskaitinio laikotarpio kiekybinės informacijos, kurios reikalaujama pagal 8-ojo TAS 28 straipsnio f punktą. Tačiau ūkio subjektas turi pateikti kiekvieno pateikto ankstesnio ataskaitinio laikotarpio kiekybinę informaciją, kurios reikalaujama pagal 8-ojo TAS 28 straipsnio f punktą.

SUSIJUSIOS KITŲ STANDARTŲ PATAISOS

1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“

Taisomas 54 straipsnis.

Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija**54. Finansinės būklės ataskaitoje turi būti pateiktos bent šių straipsnių eilučių sumos:**

- a) ...
- f) **biologinis turtas, kuriam taikomas 41-asis TAS „Žemės ūkis“;**
- g) ...

17-asis TAS „Nuoma“

Taisomas 2 straipsnis.

TAIKYMAS

2. ...

Šis standartas neturi būti taikomas kaip vertinimo pagrindas tokiam turtui:

- a) ...
- c) **biologiniam turtui, kuriam taikomas 41-asis TAS „Žemės ūkis“ ir kurį laiko nuomininkai pagal finansinės nuomos sutartis, arba**
- d) **biologiniam turtui, kuriam taikomas 41-asis TAS „Žemės ūkis“ ir kurį nuomotojai teikia pagal veiklos nuomos sutartis.**

23-asis TAS „Skolinimosi išlaidos“

Taisomi 4 ir 7 straipsniai.

TAIKYMAS

...

4. Ūkio subjektas neturi taikyti šio standarto skolinimosi išlaidoms, tiesiogiai priskirtinoms prie šių objektų įsigijimo, statybos ar gamybos:
- a) ilgo parengimo turto, vertinamo tikrąja verte, pavyzdžiui, biologinio turto, kuriam taikomas 41-asis TAS „Žemės ūkis“, arba
 - b) ...

APIBRĖŽTYS

...

7. Pagal aplinkybes ilgo parengimo turtas gali būti:

- a) ...
- e) investicinis turtas
- f) derliniai augalai.

36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“

Taisomas 2 straipsnis.

TAIKYMAS

2. Šis standartas turi būti taikomas apskaitant viso turto vertės sumažėjimą, išskyrus:

- a) ...
- g) **biologinio turto, susijusio su žemės ūkio veikla, kuriam taikomas 41-asis TAS „Žemės ūkis“ ir kuris vertinamas tikrąja verte atėmus perleidimo išlaidas;**
- h) ...

40-asis TAS „Investicinis turtas“

Taisomi 4 ir 7 straipsniai.

TAIKYMAS

...

4. Šis standartas netaikomas:

- a) biologiniam turtui, susijusiam su žemės ūkio veikla (žr. 41-ąjį TAS „Žemės ūkis“ ir 16-ąjį TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“), ir
- b) ...

TURTO PRISKYRIMAS INVESTICINIAM TURTUI ARBA SAVININKO REIKMĖMS NAUDOJAMAM TURTUI

...

7. Investicinio turto paskirtis – gauti pajamų iš nuomos arba padidinti turto vertę, arba abu šie tikslai kartu. Dėl to iš investicinio turto gaunami pinigų srautai iš esmės nepriklauso nuo ūkio subjektui priklausančio kito turto. Tuo investicinis turtas skiriasi nuo savininko reikmėms naudojamo turto. Gaminant ar tiekiant prekes arba teikiant paslaugas (arba turtą naudojant administraciniams tikslams), sukuriami pinigų srautai, priskirtini ne tik tam turtui, bet ir kitam gamybos ar tiekimo procese arba paslaugoms teikti naudojamam turtui. Savininko reikmėms naudojamam turtui taikomas 16-asis TAS.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2015/2114**2015 m. lapkričio 23 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 136 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 543/2011, atsižvelgiant į daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, nustatomi kriterijai, pagal kuriuos Komisija nustato standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, nurodytiems jo XVI priedo A dalyje;
- (2) remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnio 1 dalimi, standartinė importo vertė apskaičiuojama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į kintančius kasdienius duomenis. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininko pavedimu
Jerzy PLEWA

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius⁽¹⁾ O L L 347, 2013 12 20, p. 671.⁽²⁾ O L L 157, 2011 6 15, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė	
0702 00 00	AL	48,7	
	MA	71,4	
	ZZ	60,1	
0707 00 05	AL	69,7	
	MA	93,8	
	TR	143,9	
	ZZ	102,5	
0709 93 10	AL	76,3	
	MA	51,3	
	TR	159,0	
	ZZ	95,5	
0805 20 10	MA	99,8	
	ZZ	99,8	
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	TR	64,6	
	ZZ	64,6	
0805 50 10	TR	95,7	
	ZZ	95,7	
0808 10 80	AU	166,8	
	CA	159,7	
	CL	83,6	
	MK	32,3	
	NZ	173,1	
	US	107,0	
	ZA	166,0	
	ZZ	126,9	
	0808 30 90	BA	85,6
		CN	64,0
TR		124,1	
ZZ		91,2	

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra nustatyta 2012 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1106/2012, kuriuo dėl šalių ir teritorijų nomenklatūros atnaujinimo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis (OL L 328, 2012 11 28, p. 7). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA (ES) 2015/2115

2015 m. lapkričio 23 d.

kuria nustatomos žaislams gaminti naudojamų cheminių medžiagų tikslios ribinės vertės ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos II priedo C priedėlis dėl formamido

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/48/EB dėl žaislų saugos ⁽¹⁾, ypač į jos 46 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti aukštą vaikų apsaugos nuo žaislams gaminti naudojamų medžiagų keliamo pavojaus lygį, Direktyvoje 2009/48/EB nustatyti tam tikri reikalavimai, susiję su cheminėmis medžiagomis, kaip antai medžiagomis, priskiriamomis kancerogeninėms, mutageninėms arba toksiškoms reprodukcijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽²⁾, alergeninėms kvapiosiomis medžiagomis ir tam tikrais elementais. Be to, Direktyva 2009/48/EB Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tiksliai ribines cheminių medžiagų, naudojamų gaminti žaislams, skirtiems jaunesniems nei 36 mėnesių vaikams ir kitiems žaislams, skirtiems dėti į burną, vertes, siekiant užtikrinti tinkamą apsaugos lygį žaisluose, kuriuos naudojant gali kilti didelis pavojus. Tokios ribinės vertės nustatomos jas įtraukiant į Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlį;
- (2) tam tikroms cheminėms medžiagoms šiuo metu taikomos ribinės vertės yra pernelyg aukštos pagal turimus mokslinius įrodymus arba nėra nustatytos. Tikslios ribinės vertės turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į maisto pakavimo reikalavimus ir į žaislų ir su maistu besiliečiančių medžiagų skirtumus;
- (3) Komisija, siekdama pasikonsultuoti rengiant žaislų saugos srities teisės aktų pasiūlymus ir politikos iniciatyvas, įsteigė Žaislų saugos ekspertų grupę. Šiai grupei priklausančios Cheminių medžiagų darbo grupės užduotis – konsultuoti dėl cheminių medžiagų, kurios gali būti naudojamos žaislams gaminti;
- (4) formamidas (CAS Nr. 75–12–7) taip pat naudojamas plastikų ir polimerų pramonėje, ypač kaip tirpiklis, plastifikatorius arba kaip medžiaga, susijusi su porodariu, naudojamu akytajam plastikui gaminti ⁽³⁾. 2010 m. kelios valstybės narės nustatė, kad kai kuriuose akytojo plastiko žaisluose, kaip antai dėlionių kilimėliuose, yra formamido; susirūpinta dėl galimo pavojaus vaikų sveikatai įkvėpus. Kai kurios valstybės narės ėmėsi reguliavimo veiksmų arba svarsto galimybę jų imtis;
- (5) diskusijose dėl formamido Cheminių medžiagų darbo grupė rėmėsi Prancūzijos Maisto, aplinkos ir sveikatos bei saugos darbe agentūros (ANSES) nuomone. Nuomonėje rekomenduota, kad būtų ribojamas dėlionių kilimėliuose esančio formamido išsiskyrimas į orą ir jis neviršytų 20 µg/m³, matuojant naujus kilimėlius prieš pardavimą 28 dienas po išpakavimo ir izoliavus patalpoje, kurioje nėra dujų, laikantis ISO 16000–6 ir 16000–9 standartuose nurodyto bandymo metodo ⁽⁴⁾ ir esant tinkamoms sąlygoms atrinkti ėminius iš produktų ir produktų siuntų;

⁽¹⁾ O L L 170, 2009 6 30, p. 1.

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (O L L 353, 2008 12 31, p. 1).

⁽³⁾ Prancūzijos Maisto, aplinkos ir sveikatos bei saugos darbe agentūros (ANSES) nuomonė dėl formamido naudojimo vartojimo prekėms gaminti ir pavojaus sveikatai, susijusio su formamido naudojimu vaikams skirtiems dėlionių kilimėliams iš akytojo plastiko gaminti. ANSES nuomonė. Paraiška Nr. 2010-SA-0302, 2011 m. liepos 4 d., p. 4.

⁽⁴⁾ Išsiskyrimo bandymo protokolai esant santykinėi 50 % drėgmei, 23 °C temperatūrai, oro atnaujinimo dažniui 0,5 tūrio h⁻¹, vidutinio dydžio 30 m³ tūrio kambaryje; kilimėlio plotas, nuo kurio išsiskiria medžiagos – 1,2 m².

- (6) Cheminių medžiagų darbo grupė taip pat darė prielaidą, jog vaikų kambaryje (kurio tūris 30 m³) būtų didelis dėlionių kilimėlis (1,2 m², 720 g) ir keletas kitų žaislų, kurių sudėtyje yra akytojo plastiko (taigi, papildomai apie 1 kg akytojo plastiko medžiagų, kurios liečiasi su oru). Jei žaislų sudėtyje esančiame akytajame plastike būtų maždaug 200 mg/kg formamido, kurio visas kiekis būtų išmestas į orą, po 28 dienų to vaikų kambario ore (oro atnaujinimo dažnis – 0,5 tūrio h⁻¹) būtų 20 µg/m³ formamido;
- (7) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 formamidas klasifikuojamas kaip 1B kategorijos toksiška reprodukcijai medžiaga. Pagal Direktyvos 2009/48/EB II priedo III dalies 4 punktą, 1B kategorijos toksiškos reprodukcijai medžiagos, kaip antai formamidas, gali būti žaisluose, jei jų koncentracija ne didesnė nei atitinkama koncentracija, nustatyta šios medžiagos turinčių mišinių kategorijai, t. y. 0,5 % arba atitinkamai 5 000 mg/kg (ribinė kiekio vertė) iki 2015 m. birželio 1 d. ir 0,3 % arba atitinkamai 3 000 mg/kg (ribinė kiekio vertė) vėliau. Direktyvoje 2009/48/EB šiuo metu formamido išsiskyrimo ribinė vertė nenustatyta;
- (8) atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Cheminių medžiagų darbo grupė 2013 m. lapkričio 28 d. posėdyje rekomendavo žaisluose, kurių sudėtyje yra akytojo plastiko, esančiam formamidui taikyti Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlyje nurodytą 20 µg/m³ ribinę vertę, praėjus ne daugiau kaip 28 dienoms nuo išsiskyrimo bandymo pradžios. Ši darbo grupė 2015 m. vasario 18 d. posėdyje taip pat rekomendavo, kad jei formamido kiekis yra ne didesnis kaip 200 mg/kg (pagal didžiausio poveikio scenarijų nustatyta ribinė vertė), išmetimo verčių nustatyti nebūtina;
- (9) žinomų formamido naudojimo su maistu besiliečiančioms medžiagoms gaminti atvejų, kuriuos reikėtų vertinti, nėra;
- (10) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2009/48/EB 47 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlyje įrašomas toks įrašas:

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Ribinė vertė
„Formamidas	75–12–7	20 µg/m ³ (išsiskyrimo ribinė vertė) praėjus ne daugiau kaip 28 dienoms nuo žaislams skirta akytojo plastiko, kurio sudėtyje yra daugiau nei 200 mg/kg formamido (pagal kiekį nustatyta ribinė vertė), išsiskyrimo bandymo pradžios.“

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2017 m. gegužės 24 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Šias nuostatas jos taiko nuo 2017 m. gegužės 24 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

KOMISIJOS DIREKTYVA (ES) 2015/2116**2015 m. lapkričio 23 d.****kuria nustatomos žaislams gaminti naudojamų cheminių medžiagų tikslios ribinės vertės ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos II priedo C priedėlis dėl benzizotiazolinono****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/48/EB dėl žaislų saugos ⁽¹⁾, ypač į jos 46 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti aukštą vaikų apsaugos nuo žaislams gaminti naudojamų medžiagų keliamo pavojaus lygį, Direktyvoje 2009/48/EB nustatyti tam tikri reikalavimai, susiję su cheminėmis medžiagomis, kaip antai medžiagomis, priskiriamomis kancerogeninėms, mutageninėms arba toksiškoms reprodukcijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽²⁾, alerginėms kvapiosiomis medžiagomis ir tam tikrais elementais. Be to, Direktyva 2009/48/EB Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tikslias ribines cheminių medžiagų, naudojamų gaminti žaislams, skirtiems jaunesniems nei 36 mėnesių vaikams ir kitiems žaislams, skirtiems dėti į burną, vertes, siekiant užtikrinti tinkamą apsaugos lygį žaisluose, kuriuos naudojant gali kilti didelis pavojus. Tokios ribinės vertės nustatomos jas įtraukiant į Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlį;
- (2) tam tikroms cheminėms medžiagoms šiuo metu taikomos ribinės vertės yra pernelyg aukštos pagal turimus mokslinius įrodymus arba nėra nustatytos. Tikslios ribinės vertės turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į maisto pakavimo reikalavimus ir į žaislų ir su maistu besiliečiančių medžiagų skirtumus;
- (3) Komisija, siekdama pasikonsultuoti rengiant žaislų saugos srities teisės aktų pasiūlymus ir politikos iniciatyvas, įsteigė Žaislų saugos ekspertų grupę. Šiai grupei priklausančios Cheminių medžiagų darbo grupės užduotis – konsultuoti dėl cheminių medžiagų, kurios gali būti naudojamos žaislams gaminti;
- (4) 1,2-benzizotiazol-3(2H)-onas (1,2-benzizotiazolin-3-onas, BIT, CAS Nr. 2634–33–5) naudojamas kaip konservantas vandeninių medžiagų žaislams gaminti ⁽³⁾, įskaitant mėgėjams skirtus dažus ir pirštais tepamus dažus ⁽⁴⁾, kaip nustatyta atlikus rinkos tyrimą, kuriame dalyvavo ekonominės veiklos vykdytojai ir jų prekybos asociacijos, vartotojų atstovai ir alergijos centrai, taip pat kaip nustatyta atlikus paiešką internete ir apsilankius parduotuvėse ⁽⁵⁾;
- (5) diskusijose dėl BIT Cheminių medžiagų darbo grupė rėmėsi susijusia Vartotojų saugos mokslinio komiteto (VSMK) nuomone, kurioje nurodyta, kad užfiksuota daug atvejų, kai BIT nustatytas kaip kontaktinis alergenas ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OL L 170, 2009 6 30, p. 1.

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

⁽³⁾ Danijos aplinkos apsaugos agentūra (EPA) (2014 m.). Žaisluose esančių konservantų tyrimas ir sveikatos vertinimas (angl. *Survey and health assessment of preservatives in toys*). Cheminių medžiagų vartojimo prekėse tyrimas Nr. 124 (angl. *Survey of chemical substances in consumer products no. 124*), 2014 m., 24 lentelė, pateikta 56 p.

⁽⁴⁾ Danijos aplinkos apsaugos agentūra (EPA) (2014 m.). Žaisluose esančių konservantų tyrimas ir sveikatos vertinimas (angl. *Survey and health assessment of preservatives in toys*). Cheminių medžiagų vartojimo prekėse tyrimas Nr. 124 (angl. *Survey of chemical substances in consumer products no. 124*), 2014 m., p. 38 ir 39.

⁽⁵⁾ Danijos aplinkos apsaugos agentūra (EPA) (2014 m.). Žaisluose esančių konservantų tyrimas ir sveikatos vertinimas (angl. *Survey and health assessment of preservatives in toys*). Cheminių medžiagų vartojimo prekėse tyrimas Nr. 124 (angl. *Survey of chemical substances in consumer products no. 124*), 2014 m., p. 19 ir toliau.

⁽⁶⁾ Vartotojų saugos mokslinio komiteto (VSMK) nuomonė dėl benzizotiazolinono (BIT). 2012 m. birželio 26–27 d. priimta nuomonė, p. 16 ir 26.

Nors nuomonėje BIT laikomas tik riboto poveikio jautrinančia medžiaga, kurios poveikis silpnesnis nei kitų rinkai teikiamų kosmetikoje naudojamų konservantų ⁽¹⁾, joje nurodoma, kad Europos vartotojams izotiazolinonai yra svarbūs kontaktiniai alergenai ⁽²⁾; Kosmetikos gaminiuose BIT naudoti neleidžiama ⁽³⁾;

- (6) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 BIT klasifikuojamas kaip odą jautrinanti medžiaga. Direktyvoje 2009/48/EB šiuo metu nėra nustatyta nei tikslios BIT taikomos ribinės vertės, nei bendrosios ribinės vertės jautrinančioms medžiagoms;
- (7) atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Cheminių medžiagų darbo grupė nusprendė, kad BIT neturėtų būti naudojamas žaislams gaminti. Pagal Europos standartą EN 71–9:2005+A1:2007 medžiagos, kurios neturėtų būti naudojamos, turėtų būti ribojamos iki kiekybinio nustatymo ribos (LOQ) pagal atitinkamą bandymo metodą ⁽⁴⁾. Atitinkamai 2014 m. kovo 26 d. posėdyje Cheminių medžiagų darbo grupė rekomendavo, kad BIT žaisluose būtų ribojamas iki jo kiekybinio nustatymo ribos, t. y. iki 5 mg/kg didžiausios koncentracijos. BIT naudojimas su maistu besiliečiančioms medžiagoms gaminti nėra reglamentuotas;
- (8) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlis turėtų būti iš dalies pakeistas, į jį įtraukiant BIT ribinę kiekio vertę žaisluose;
- (9) šioje direktyvoje nurodyta ribinė kiekio vertė turėtų būti peržiūreta ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams nuo tos dienos, nuo kurios valstybės narės taiko šią direktyvą;
- (10) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2009/48/EB 47 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlyje įrašomas toks įrašas:

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Ribinė vertė
„1,2-benzizotiazol-3(2H)-onas	2634–33–5	5 mg/kg (ribinė kiekio vertė) vandeninėse žaislų medžiagose pagal EN 71–10:2005 ir EN 71–11:2005 nustatytus metodus“

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2017 m. gegužės 24 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Šias nuostatas jos taiko nuo 2017 m. gegužės 24 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

⁽¹⁾ Vartotojų saugos mokslinio komiteto (VSMK) nuomonė dėl benzizotiazolinono (BIT). 2012 m. birželio 26–27 d. priimta nuomonė, p. 16.

⁽²⁾ Vartotojų saugos mokslinio komiteto (VSMK) nuomonė dėl benzizotiazolinono (BIT). 2012 m. birželio 26–27 d. priimta nuomonė, p. 26.

⁽³⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių (OL L 342, 2009 12 22, p. 59).

⁽⁴⁾ EN 71–9:2005+A1:2007, A priedas, A.10 skirsnis.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

KOMISIJOS DIREKTYVA (ES) 2015/2117**2015 m. lapkričio 23 d.****kuria nustatomos žaislams gaminti naudojamų cheminių medžiagų tikslios ribinės vertės ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos II priedo C priedėlis dėl chlormetilizotiazolinono ir metilizotiazolinono, tiek atskirai, tiek santykiu 3:1****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/48/EB dėl žaislų saugos ⁽¹⁾, ypač į jos 46 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti aukštą vaikų apsaugos nuo žaislams gaminti naudojamų medžiagų keliamo pavojaus lygį, Direktyvoje 2009/48/EB nustatyti tam tikri reikalavimai, susiję su cheminėmis medžiagomis, kaip antai medžiagomis, priskiriamomis kancerogeninėms, mutageninėms arba toksiškoms reprodukcijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽²⁾, alerginėms kvapiosiomis medžiagomis ir tam tikrais elementais. Be to, Direktyva 2009/48/EB Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tikslias ribines cheminių medžiagų, naudojamų gaminti žaislams, skirtiems jaunesniems nei 36 mėnesių vaikams ir kitiems žaislams, skirtiems dėti į burną, vertes, siekiant užtikrinti tinkamą apsaugos lygį žaisluose, kuriuos naudojant gali kilti didelis pavojus. Tokios ribinės vertės nustatomos jas įtraukiant į Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlį;
- (2) tam tikroms cheminėms medžiagoms šiuo metu taikomos ribinės vertės yra pernelyg aukštos pagal turimus mokslinius įrodymus arba nėra nustatytos. Tikslios ribinės vertės turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į maisto pakavimo reikalavimus ir į žaislų ir su maistu besiliečiančių medžiagų skirtumus;
- (3) Komisija, siekdama pasikonsultuoti rengiant žaislų saugos srities teisės aktų pasiūlymus ir politikos iniciatyvas, įsteigė Žaislų saugos ekspertų grupę. Šiai grupei priklausančios Cheminių medžiagų darbo grupės užduotis – konsultuoti dėl cheminių medžiagų, kurios gali būti naudojamos žaislams gaminti;
- (4) 5-chlor-2-metilizotiazolin-3(2H)-onas (CMI) ir 2-metilizotiazolin-3(2H)-onas (MI), santykiu 3:1 (CAS Nr. 55965–84–9) ⁽³⁾ ir atskiros sudedamosios dalys, CMI (CAS Nr. 26172–55–4) ir MI (CAS Nr. 2682–20–4), naudojami kaip konservantai vandeninių medžiagų žaislams gaminti ⁽⁴⁾, įskaitant mėgėjams skirtus dažus, pirštais tepamus dažus, stiklui skirtus dažus, klijus ir muilo burbulus ⁽⁵⁾;
- (5) diskusijose dėl CMI ir MI, santykiu 3:1, ir atskirų sudedamųjų dalių CMI ir MI, Cheminių medžiagų darbo grupė rėmėsi Pavojų sveikatai ir aplinkai mokslinio komiteto (SCHER) nuomone, kurioje nurodyta, kad atsižvelgiant į nustatytas kontaktines alergines reakcijas į šias medžiagas kosmetikos gaminiuose, nei CMI ir MI, santykiu 3:1, nei

⁽¹⁾ OLL 170, 2009 6 30, p. 1.

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

⁽³⁾ Remiantis Vartotojų saugos mokslinio komiteto (SCCS) nuomone dėl 5-chlor- 2-metilizotiazolin- 3 (2H)-ono ir 2-metilizotiazolin-3 (2H)-ono mišinio, prekių pavadinimai yra „Kathon“, „Acticide“, „Microcare“ ir kt. 2009 m. gruodžio 8 d. priimta nuomonė, p. 6.

⁽⁴⁾ Danijos aplinkos apsaugos agentūra (EPA) (2014 m.). Žaisluose esančių konservantų tyrimas ir sveikatos vertinimas. Cheminių medžiagų vartojimo prekėse tyrimas Nr. 124, 2014 m.; 24 lentelė, p. 56.

⁽⁵⁾ Danijos aplinkos apsaugos agentūra (EPA) (2014 m.). Žaisluose esančių konservantų tyrimas ir sveikatos vertinimas. Cheminių medžiagų vartojimo prekėse tyrimas Nr. 124, 2014 m.; p. 38.

atskirų sudedamųjų dalių CMI arba MI nerekomenduojama naudoti žaislams gaminti ⁽⁶⁾. Cheminių medžiagų darbo grupė taip pat atsižvelgė į susijusią VSMK nuomonę, kurioje nurodyta, kad CMI ir MI, santykiu 3:1, yra stiprus žmonių kontaktinis alergenai, kaip nustatyta remiantis turimais duomenimis ⁽⁷⁾;

- (6) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 CMI ir MI, santykiu 3:1, yra klasifikuojami kaip odą jautrinančios medžiagos; pagal šį reglamentą CMI ir MI atskirai nėra klasifikuojami. Direktyvoje 2009/48/EB šiuo metu nėra nustatyta nei tikslios CMI ir MI, santykiu 3:1, nei atskirų sudedamųjų dalių CMI ir MI ribinės vertės, nei bendrosios jautrinančiųjų medžiagų ribinės vertės;
- (7) atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Cheminių medžiagų darbo grupė 2012 m. vasario 15 d. posėdyje nusprendė, kad CMI ir MI, santykiu 3:1, neturėtų būti naudojami žaislams gaminti;
- (8) Vokietijos rizikos vertinimo federalinio instituto (BfR, *Bundesinstitut für Risikobewertung*) teigimu ⁽⁸⁾, CMI ir MI, kurie yra stipriai alergizuojantys, ribinės vertės turėtų būti nustatomos pagal koncentraciją, kuri laikoma saugia įjautrintiems asmenims. Tai yra griežčiausias alergenų ribojimas, nes įjautrinti asmenys patiria alergijos protrūkį netgi esant mažiausiai alergenų koncentracijai. Remiantis minėta VSMK nuomone, tokia koncentracija yra mažiau nei 2 mg/kg ⁽⁹⁾;
- (9) BfR teigimu, atliekant rinkos stebėseną galima reguliariai nustatyti CMI iki 0,75 mg/kg ir MI iki 0,25 mg/kg ⁽¹⁰⁾ (kiekybinio nustatymo ribos, LOQ);
- (10) atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Žaislų saugos ekspertų grupė 2014 m. gegužės 23 d. posėdyje rekomendavo taip pat riboti CMI ir MI naudojimą atskirai iki jų kiekybinio nustatymo ribos;
- (11) nors tiksliai vien tik MI, naudojamo kaip priedas tam tikroms su maistu besiliečiančioms medžiagoms gaminti, išsiskyrimo ribinė vertė yra nustatyta, pagrindinės prielaidos, pagal kurias nustatoma ribinė išsiskyrimo vertė, skiriasi nuo prielaidų, taikomų nustatant žaisluose esančio MI ribinę kiekio vertę. CMI ir MI, santykiu 3:1, naudojimas ir vien tik CMI naudojimas su maistu besiliečiančioms medžiagoms gaminti nėra reglamentuoti;
- (12) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlis turėtų būti iš dalies pakeistas įtraukiant ribines CMI ir MI, santykiu 3:1, bei atskirų sudedamųjų dalių CMI ir MI kiekio vertes žaislams gaminti;
- (13) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2009/48/EB 47 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2009/48/EB II priedo C priedėlyje įrašomi tokie įrašai:

Cheminė medžiaga	CAS Nr.	Ribinė vertė
„reakcijos masė: 5-chlor-2-metil-4-izotiazolin-3-onas [EC Nr. 247–500–7] ir 2-metil-2H -izotiazol-3-onas [EC Nr. 220–239–6] (3:1)“	55965–84–9	1 mg/kg (ribinė kiekio vertė) vandeninėse žaislų medžiagose
5-chlor-2-metil-izotiazolin-3(2H)-onas	26172–55–4	0,75 mg/kg (ribinė kiekio vertė) vandeninėse žaislų medžiagose
2-metilizotiazolin-3(2H)-onas	2682–20–4	0,25 mg/kg (ribinė kiekio vertė) vandeninėse žaislų medžiagose“

⁽⁶⁾ Pavojų sveikatai ir aplinkai mokslinio komiteto (SCHER) nuomonė dėl „Europos standartizacijos komiteto (CEN) atsako į Toksiškumo, ekotoksiškumo ir aplinkos mokslinio komiteto (CSTEE) nuomonę dėl CEN ataskaitos dėl žaisluose esančių organinių cheminių medžiagų rizikos vertinimo“, 2007 m. gegužės 29 d., p. 8 ir 1 lentelė, p. 9.

⁽⁷⁾ Žr. VSMK nuomonę 3 išnašoje, p. 35.

⁽⁸⁾ Vokietijos rizikos vertinimo federalinio instituto (*Bundesinstitut für Risikobewertung*, BfR) pozicijos dokumentas, 2012 9 24, p. 4.

⁽⁹⁾ Žr. VSMK nuomonę 3 išnašoje, p. 33.

⁽¹⁰⁾ Žr. 8 išnašą.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2017 m. lapkričio 24 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Šias nuostatas jos taiko nuo 2017 m. lapkričio 24 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2015/2118

2015 m. lapkričio 23 d.

kuriuo pratęsiamas Europos Sąjungos specialiojo įgaliojimo Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais įgaliojimų terminas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį ir 31 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2014 m. liepos 8 d. Taryba priėmė Sprendimą 2014/438/BUSP ⁽¹⁾, kuriuo Herbert SALBER paskirtas Europos Sąjungos specialiuoju įgaliojiniu (toliau – ES specialusis įgaliojimas) Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais. ES specialiojo įgaliojimo įgaliojimų terminas baigiasi 2015 m. spalio 31 d.;
- (2) ES specialiojo įgaliojimo įgaliojimų terminas turėtų būti pratęstas tolesniam 16 mėnesių laikotarpiui;
- (3) ES specialusis įgaliojimas vykdomas tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų kliudyti pasiekti Sutarties 21 straipsnyje nustatytus Sąjungos išorės veiksmų tikslus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliojimas

ES specialiojo įgaliojimo Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais Herbert SALBER įgaliojimų terminas pratęsiamas iki 2017 m. vasario 28 d. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) įvertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliojimas) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliojimo įgaliojimus nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

ES specialiojo įgaliojimo įgaliojimai grindžiami su Pietų Kaukazu susijusios Sąjungos politikos tikslais, įskaitant tikslus, nustatytus 2008 m. rugsėjo 1 d. Briuselyje įvykusio neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadose ir 2008 m. rugsėjo 15 d. Tarybos išvadose, taip pat 2012 m. vasario 27 d. išvadose. Tie tikslai yra:

- a) remiantis esamais mechanizmais, įskaitant Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizaciją (toliau – ESBO) ir jos Minsko grupę, regione vykdyti konfliktų prevenciją, padėti taikiai sureguliuoti jame kilusius konfliktus, įskaitant krizę Gruzijoje ir konfliktą Kalnų Karabache, skatinant pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų grįžimą, taip pat kitomis atitinkamomis priemonėmis, ir remti tokio sureguliuojimo įgyvendinimą laikantis tarptautinės teisės principų;

⁽¹⁾ 2014 m. liepos 8 d. Tarybos sprendimas 2014/438/BUSP, kuriuo iš dalies keičiami ir pratęsiami Europos Sąjungos specialiojo įgaliojimo Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais įgaliojimai (OL L 200, 2014 7 9, p. 11).

- b) konstruktyviai bendrauti su pagrindiniais suinteresuotais veikėjais regiono klausimais;
- c) skatinti ir remti tolesnį Armėnijos, Azerbaidžano ir Gruzijos ir, atitinkamai atvejais, jų kaimyninių šalių tarpusavio bendradarbiavimą;
- d) didinti Sąjungos veiksmingumą ir matomumą regione.

3 straipsnis

Įgaliojimai

Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialiajam įgaliotiniui suteikiami šie įgaliojimai:

- a) regione plėtoti ryšius su vyriausybėmis, parlamentais, kitais svarbiausiais politikos subjektais, teismais ir pilietine visuomene;
- b) skatinti regiono valstybes bendradarbiauti bendro intereso regioniniais klausimais, pavyzdžiui, bendrų grėsmių saugumui, kovos su terorizmu, neteisėta prekyba ir organizuotu nusikalstamumu klausimais;
- c) padėti taikiai sureguliuoti konfliktus laikantis tarptautinės teisės principų ir, glaudžiai bendradarbiaujant su Jungtinėmis Tautomis, ESBO ir jos Minsko grupe, sudaryti palankesnes sąlygas tokiam sureguliuojimui įgyvendinti;
- d) krizės Gruzijoje klausimais:
 - i) padėti rengiantis tarptautinėms diskusijoms, vykstančioms pagal 2008 m. rugpjūčio 12 d. susitarimo 6 punktą (Ženevos tarptautinis dialogas) ir jo 2008 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo priemones, įskaitant diskusijas dėl susitarimų dėl saugumo ir stabilumo regione, dėl pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų klausimo sprendimo remiantis tarptautiniu lygiu pripažintais principais, dėl kitų šalių bendru susitarimu sutartų klausimų,
 - ii) prisidėti nustatant Sąjungos poziciją bei ES specialiojo įgaliotinio lygiu jai atstovauti i papunktyje nurodytų diskusijų metu ir
 - iii) sudaryti palankesnes sąlygas 2008 m. rugpjūčio 12 d. susitarimui ir jo 2008 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo priemonėms įgyvendinti;
- e) sudaryti palankesnes sąlygas rengti ir įgyvendinti pasitikėjimo stiprinimo priemones, koordinuojant su valstybių narių turima patirtimi, kai ji prieinama ir tinkama;
- f) prireikus padėti rengti Sąjungos paramą, skirtą galimai išspręsti konfliktą;
- g) intensyvinti Sąjungos dialogą su pagrindiniais susijusiais veikėjais regiono klausimais;
- h) padėti Sąjungai toliau plėtoti visapusišką politiką Pietų Kaukazo klausimais;
- i) vykdant šiame straipsnyje nustatytą veiklą, prisidėti įgyvendinant Sąjungos žmogaus teisių politiką ir Sąjungos žmogaus teisių gaires, ypač jų aspektus dėl vaikų ir moterų nuo konfliktų nukentėjusiose vietovėse, pirmiausia stebint pokyčius šioje srityje ir reaguojant į juos.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri vyriausiasis įgaliotinis.
2. PSK palaiko ypatingus ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu, o su Taryba ES specialusis įgaliotinis bendrauja pirmiausia per šį komitetą. PSK teikia ES specialiajam įgaliotiniui strategines gaires ir politinius nurodymus pagal jo įgaliojimus, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio galioms.

3. ES specialusis įgaliotinis savo veiksmus glaudžiai koordinuoja su Europos išorės veiksmų tarnyba (toliau – EIVT) ir atitinkamais jos padaliniais.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu laikotarpiu nuo 2015 m. lapkričio 1 d. iki 2017 m. vasario 28 d. susijusioms išlaidoms padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 2 800 000 EUR.
2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.
3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Už visas išlaidas ES specialusis įgaliotinis atsiskaito Komisijai.

6 straipsnis

Darbuotojų grupės sudarymas ir sudėtis

1. ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę, neviršydamas savo įgaliojimų ir turimų atitinkamų finansinių išteklių. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys profesinės patirties konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama įgaliojimuose. ES specialusis įgaliotinis nedelsdamas praneša Tarybai ir Komisijai apie darbuotojų grupės sudėtį.
2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali pasiūlyti komandiruoti darbuotojus dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems komandiruotiems darbuotojams moka atitinkamai ta valstybė narė, susijusi Sąjungos institucija arba EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas arba EIVT komandiruoti ekspertai taip pat gali būti priskirti ES specialiajam įgaliotiniui. Pagal sutartį pasamdyti kitų šalių darbuotojai turi turėti vienos iš valstybių narių pilietybę.
3. Visi komandiruoti darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs siunčiančiajai valstybei narei, siunčiančiajai Sąjungos institucijai ar EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.
4. ES specialiojo įgaliotinio personalas bendrai įkuriamas kartu su atitinkamais EIVT padaliniais ar Sąjungos delegacijomis siekiant užtikrinti jų atitinkamų veiksmų suderinamumą ir nuoseklumą.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis šalimis atitinkamai susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo užduočių vykdymui ir sklandžiam darbui užtikrinti būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų. Valstybės narės ir EIVT tuo tikslu teikia visą reikalingą paramą.

8 straipsnis

ES išlaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir jo darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES⁽¹⁾.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES išlaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija ir logistinė parama

1. Valstybės narės, Komisija ir Tarybos generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų sudaryta galimybė susipažinti su visa reikiama informacija.
2. Prireikus Sąjungos delegacijos regione ir (arba) valstybės narės teikia logistinę paramą regione.

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis Sąjungos politikos dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, neviršydamas savo įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai jam pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

- a) sudarydamas EIVT gairėmis grindžiamą specialų saugumo planą, apimantį specialias fizines, organizacines ir procedūrinės saugumo priemones, reglamentuojantį saugaus personalo atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo toje teritorijoje valdymą bei saugumo incidentų valdymą, taip pat apimantį nenumatytų atvejų ir evakuacijos planą;
- b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų dislokuoti personalo nariai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, būtinu dėl jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje esančių sąlygų;
- c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į jo atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuotas visų ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių, kurie turi būti dislokuoti už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pasamdytus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT nustatytą rizikos lygį toje teritorijoje;
- d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, ir Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui bei Komisijai raštu būtų teikiamos jų įgyvendinimo ir kitų saugumo klausimų ataskaitos, sudarančios pažangos ataskaitos ir įgaliojimų vykdymo ataskaitos dalį.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui ir PSK reguliariai teikia ataskaitas žodžiu ir raštu. ES specialusis įgaliotinis taip pat prireikus teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per COREU tinklą. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. Pagal Sutarties 36 straipsnį ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti informuojant Europos Parlamentą.

12 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, suderinamumo ir efektyvumo ir padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai yra naudojami suderintai, siekiant Sąjungos tikslų. ES specialiojo įgaliotinio veiksmai derinami su Komisijos veiksmais. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja valstybių narių atstovybes ir Sąjungos delegacijas.
2. Vietos lygiu glaudus ryšys palaikomas su Sąjungos delegacijų vadovais ir valstybių narių atstovybių vadovais, kurie deda visas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti jo įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis, glaudžiai bendradarbiaudamas su Sąjungos delegacijos Gruzijoje vadovu, vietoje teikia politines rekomendacijas Europos Sąjungos stebėsenos misijos Gruzijoje (EUMM Georgia) vadovui. ES specialusis įgaliotinis ir EUMM Georgia civilinių operacijų vadas prireikus konsultuojasi tarpusavyje. ES specialusis įgaliotinis vietos lygiu taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais bei regioniniais subjektais.

*13 straipsnis***Su reikalavimais susijusi pagalba**

ES specialusis įgaliotinis ir jo personalas padeda pateikiant elementus siekiant atsakyti į reikalavimus ir įsipareigojimus, kylančius iš ankstesniųjų ES specialiųjų įgaliotinių Pietų Kaukaze ir krizės Gruzijoje klausimais įgaliojimų, ir tais tikslais teikia administracinę pagalbą ir prieigą prie atitinkamų bylų.

*14 straipsnis***Peržiūra**

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo suderinamumas su kita Sąjungos veikla regione yra nuolat peržiūrimi. Ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio mėn. pabaigos ES specialusis įgaliotinis pateikia Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijai pažangos ataskaitą, o iki 2016 m. lapkričio mėn. pabaigos – išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

*15 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis taikomas nuo 2015 m. lapkričio 1 d.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 23 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
C. MEISCH

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2015/2119**2015 m. lapkričio 20 d.****kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES nustatomos medienos plokščių gamybos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados***(pranešta dokumentu Nr. C(2015) 8062)***(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ⁽¹⁾, ypač į jos 13 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) 2011 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimu, kuriuo pagal Direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų 13 straipsnį sukuriamas keitimosi informacija forumas ⁽²⁾, Komisija įsteigė iš valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių ir aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybinų organizacijų atstovų sudarytą forumą;
- (2) pagal Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 4 dalį 2014 m. rugsėjo 24 d. Komisija gavo to forumo nuomonę apie siūlomą medienos plokščių gamybos GPGB informacinio dokumento turinį ir šią nuomonę paskelbė viešai;
- (3) šio sprendimo priede pateikiamos GPGB išvados – tai pagrindinė sudedamoji to informacinio dokumento dalis; jose išdėstomos išvados dėl geriausių prieinamų gamybos būdų, jie aprašomi, pateikiama informacija dėl jų taikymo galimybių vertinimo, taip pat pateikiami su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejami išmetamųjų teršalų lygiai, nurodoma susijusi stebėseną, susiję suvartojimo lygiai ir, jei reikia, atitinkamos eksploatavimo vietos atkūrimo priemonės;
- (4) GPGB išvadomis turi būti remiamasi nustatant leidimų sąlygas įrenginiams, kuriems taikomas Direktyvos 2010/75/ES II skyrius, taigi kompetentingos institucijos turėtų nustatyti tokias išmetamųjų teršalų ribines vertes, kuriomis būtų užtikrinama, kad įprastinėmis eksploatacijos sąlygomis išmetamas teršalų kiekis neviršytų su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamo išmetamų teršalų kiekio, nurodyto GPGB išvadose;
- (5) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2010/75/ES 75 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priimamos priede pateiktos medienos plokščių gamybos GPGB išvados.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2015 m. lapkričio 20 d.

Komisijos vardu
Karmenu VELLA
Komisijos narys

⁽¹⁾ O L L 334, 2010 12 17, p. 17.⁽²⁾ O L C 146, 2011 5 17, p. 3.

PRIEDAS

MEDIENOS PLOKŠČIŲ GAMYBOS GPGB IŠVADOS

TAIKYMO SRITIS	32
BENDRIEJI ASPEKTAI	33
APIBRĖŽTYS IR SANTRUMPOS	34
1.1. BENDROSIOS GPGB IŠVADOS	36
1.1.1. Aplinkosaugos vadybos sistema	36
1.1.2. Geras šeiminkavimas	37
1.1.3. Triukšmas	38
1.1.4. Į dirvožemį ir požeminių vandenį išmetami teršalai	38
1.1.5. Energijos valdymas ir energijos vartojimo efektyvumas	39
1.1.6. Kvapas	40
1.1.7. Atliekų ir nuosėdų tvarkymas	40
1.1.8. Stebėsena	41
1.2. Į ORĄ IŠMETAMI TERŠALAI	43
1.2.1. Sutelktieji išmetamieji teršalai	43
1.2.2. Pasklidieji išmetamieji teršalai	47
1.3. TERŠALŲ IŠLEIDIMAS Į VANDENĮ	48
1.4. METODŲ APIBŪDINIMAI	49
1.4.1. Į orą išmetami teršalai	49
1.4.2. Teršalų išleidimas į vandenį	51

TAIKYMO SRITIS

Šios GPGB išvados skirtos pramonės veiklai, apibrėžtai Direktyvos 2010/75/ES I priedo 6.1 skirsnio c punkte, būtent:

— vienos ar daugiau toliau nurodytų rūšių medžio plokščių gamybai pramoniniuose įrenginiuose: orientuotų skiedrantų plokščių, smulkinių plokščių arba plaušų plokščių, kai gamybos pajėgumas didesnis nei 600 m³ per dieną.

Šios GPGB išvados visų pirma taikomos:

- medienos plokščių gamybai;
- vietoje kurą deginantiems įrenginiams (įskaitant variklius), generuojantiems karštas dujas tiesioginio kaitinimo džiovintuvams;
- derva impregnuoto popieriaus gamybai.

Šiose GPGB išvadose neaptariama ši veikla ir procesai:

- vietoje kurą deginantys įrenginiai (įskaitant variklius), kurie negeneruoja karštų dujų tiesioginio kaitinimo džiovintuvams;
- neapdorotų plokščių laminavimas, lakavimas ar dažymas.

Kiti informaciniai dokumentai, susiję su veikla, kuriai taikomos šios GPGB išvados:

Informacinis dokumentas	Dalykas
Iš PITD įrenginių į orą ir vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną (angl. ROM)	Į orą ir vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną
Dideli kurą deginantys įrenginiai (angl. LCP)	Deginimo metodai
Atliekų deginimas (angl. WI)	Atliekų deginimas
Energijos vartojimo efektyvumas (angl. ENE)	Energijos vartojimo efektyvumas
Atliekų apdorojimas (angl. WT)	Atliekų apdorojimas
Teršalų išmetimas iš saugyklų (angl. EFS)	Medžiagų laikymas ir tvarkymas
Ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms (angl. ECM)	Gamybos būdų ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms
Dideliais kiekiais gaminamų organinių cheminių medžiagų pramonė (angl. LVOC)	Melamino, karbamido-formaldehido dervų ir metilendifenil diizocianato gamyba

BENDRIEJI ASPEKTAI

GERIAUSI PRIEINAMI GAMYBOS BŪDAI

Šiose GPGB išvadose išvardyti ir apibūdinti gamybos būdai nėra nei privalomi, nei išsamūs. Gali būti taikomi kiti gamybos būdai, kuriais užtikrinamas bent lygiavertis aplinkos apsaugos lygis.

Jeigu nenurodyta kitaip, šias GPGB išvadas galima taikyti visuotinai.

SU GPGB SIEJAMI Į ORĄ IŠMETAMŲ TERŠALŲ KIEKIAI

Jeigu nenurodyta kitaip, šiose GPGB išvadose nurodyti su GPGB siejami į orą išmetamų teršalų kiekiai – tai sausos būsenos išmetamųjų teršalų masės tūrio vienete koncentracijos standartinėmis sąlygomis (273,15 K, 101,3 kPa), išreikštos mg/Nm³.

Atskaitinis deguonies kiekis yra:

Teršalų išmetimo šaltinis	Atskaitinis deguonies kiekis
Tiesioginio kaitinimo PB arba tiesioginio kaitinimo OSB džiovintuvai pavieniai arba kartu su presu	18 % deguonies pagal tūrį
Visi kiti šaltiniai	Jokios deguonies pataisos netaikoma

Išmetamųjų teršalų koncentracija, esant atskaitiniam deguonies kiekiui, apskaičiuojama pagal formulę

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

- čia: E_R (mg/Nm³): išmetamųjų teršalų koncentracija, esant atskaitiniam deguonies kiekiui;
 O_R (vol-%): atskaitinis deguonies kiekis;
 E_M (mg/Nm³): išmatuota išmetamųjų teršalų koncentracija;
 O_M (vol-%): išmatuotas deguonies kiekis.

Su GPGB siejami į orą išmetamų teršalų kiekiai yra ėminių ėmimo laikotarpio vidurkiai, t. y.:

Bent trijų vienas po kito atliktų matavimų, kurių kiekvienas yra bent 30 min. trukmės, vidutinės vertės ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Bet kuriam parametrai gali būti pasirinkta tinkamesnė matavimo trukmė, jei dėl ėminių ėmimo ar analizės apribojimų 30 min. trukmės matavimas yra netinkamas.

SU GPGB SIEJAMI Į VANDENĮ IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ KIEKIAI

Šiose GPGB išvadose nurodyti su GPGB siejami į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiai – tai koncentracijos vertės, išreikštos mg/l (išmestų teršalų masės vandens tūrio vienetu).

Šie su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai – tai ėminių, paimtų vienerių metų laikotarpiu vidutinės vertės, tai yra pagal srautą pakoreguotas visų 24 val. sudėtinių ir srautui proporcingų ėminių, kurie imami vienerius metus atitinkamam parametrai nustatytu minimaliu dažnumu įprastinėmis veiklos sąlygomis, vidurkis.

Pagal srautą pakoreguotas visų 24 val. srautui proporcingų sudėtinių ėminių vidurkis apskaičiuojamas pagal formulę

$$c_w = \frac{\sum_{i=1}^n c_i q_i}{\sum_{i=1}^n q_i}$$

- čia: c_w = pagal srautą pakoreguota vidutinė parametro koncentracija;
 n = matavimų skaičius;
 c_i = vidutinė parametro koncentracija i-tuoju laikotarpiu;
 q_i = vidutinis debitas i-tuoju laikotarpiu.

Ėminiai gali būti imami proporcingai laiko atžvilgiu, jei galima įrodyti, kad užtikrintas pakankamas srauto stabilumas.

Visi su GPGB siejami į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiai taikomi teršalų išleidimo iš įrenginio vietoje.

APIBRĖŽTYS IR SANTRUMPOS

Šiose GPGB išvadose vartojamų terminų apibrėžtys:

Terminas	Apibrėžtis
COD	Cheminis deguonies poreikis; deguonies kiekis, kurio reikia, kad organinė medžiaga visiškai oksiduotųsi į anglies dioksidą (paprastai atsižvelgiant į dichromatinės oksidacijos analizę).
Nuolatinis matavimas	Nuolatinis matuojamojo dydžio nustatymas stacionariai sumontuota automatinė matavimo sistema (AMS) arba nuolatinio išmetamųjų teršalų matavimo sistema (CEMS).
Nuolatinis presas	Plokštės presas, kuris spaudžia ištisinį demblį.
Pasklidieji išmetamieji teršalai	Nesutelkieji teršalai, kurie išmetami ne specialiose teršalų išmetimo vietose, pvz., per kaminius.
Tiesioginio kaitinimo džiovintuvas	Džiovintuvas, kuriame iš degimo įrenginio ar bet kokio kito šaltinio išleidžiamos karštos dujos tiesiogiai veikia džiovinamas daleles, skiedrantas ar plaušus. Džiovinama konvekcijos būdu.
Dulkės	Bendras kietųjų dalelių kiekis
Esamas įrenginys	Įrenginys, kuris nėra naujas įrenginys.
Plaušai	Lignoceliulioziniai medienos ar kitos augalinės medžiagos komponentai, gaunami mechaniniu arba termomechaniniu plaušinimo būdu naudojant smulkintuvą. Plaušų plokščių gamyboje plaušai naudojami kaip pradinė medžiaga.

Terminas	Apibrėžtis
Plaušų plokštė	Kaip apibrėžta EN 316, tai 1,5 mm vardinio storio ar storesnė plokštė, pagaminta iš kaitinamų ir (arba) presuojamų lignoceliuliozinių plaušų. Plaušų plokštės gali būti šlapiojo proceso plokštės (kietoji plokštė, vidutinio kietumo plokštė, minkštoji plokštė) ir sausojo proceso plaušų plokštės (MDF).
Lapuočių mediena	Medžių rūšių grupė, į kurią įeina drebulė, bukas, beržas ir eukaliptas. Terminas „lapuočių mediena“ vartojamas kaip „spygliuočių medienos“ antonimas.
Netiesioginio kaitinimo džiovintuvas	Džiovintuvas, kuriame džiovavimo efektas sukuriamas tik spinduliavimu ir šilumos perdavimu.
Demblio formavimas	Dalelių, skiedrantų ar pluošto klojimas siekiant suformuoti demblį, kuris nukreipiamas į presą.
Daugiaskyris presas	Plokščių presas, kuriuo spaudžiama viena ar daugiau atskirai suformuotų plokščių.
Naujas įrenginys	Po šių GPGB išvadų paskelbimo įrenginio eksploatavimo vietoje pirmą kartą naudoti leidžiamas įrenginys arba po šių GPGB išvadų paskelbimo visiškai pakeistas įrenginys.
NO _x	Azoto oksido (NO) ir azoto dioksido (NO ₂) suma, išreikšta kaip NO ₂ .
OSB	Orientuotų skiedrantų plokštė (OSB), kaip apibrėžta EN 300, – tai „daugiasluoksnė plokštė, pagaminta daugiausia iš medienos skiedrantų su rišikliu. Išoriniame sluoksnyje skiedrantos orientuotos ir yra lygiagrečios su plokštės ilgiu arba pločiu. Vidiniame sluoksnyje ar sluoksniuose skiedrantos gali būti išsidėsčiusios atsitiktinai arba orientuotos, dažniausiai statmenai išorinių sluoksnių skiedrantoms.
PB	Smulkinių plokštė, kaip apibrėžta EN 309, – tai lakštinė medžiaga, gaminama presuojant ir šildant sumaišytus su klijais medienos smulkinius (medienos drožles, skiedras, frezavimo drožles, pjuvenas ir pan.) ir (arba) kitas smulkinių pavidalo lignoceliuliozines medžiagas (linų spalius, kanapių spalius, cukranendrių gabalėlius ir pan.)“.
PCDD/F	Polichlorintieji dibenzodioksinais ir dibenzofuranais
Periodinis matavimas	Matavimas tam tikrais laiko intervalais naudojant rankinius ar automatinius metodus.
Techninis vanduo	Nuotekos, susidarancios gamybos įrenginyje per gamybos procesus ir vykdant veiklą, išskyrus paviršines nuotekas.
Mediena iš atliekų	Medžiaga, kurią sudaro daugiausia mediena. Medieną iš atliekų gali sudaryti regeneruotoji mediena ir medienos likučiai. Regeneruotoji mediena – medžiaga, kurią daugiausia sudaro mediena, tiesiogiai gauta iš perdirbtos vartotojų naudotos medienos.
Smulkinimas	Medžio skiedrų transformavimas į plaušus smulkintuvu.
Apvalioji mediena	Medžio rąstas.
Spygliuočių mediena	Spygliuočių medžių, įskaitant pušį ir eglę, mediena. Terminas „spygliuočių mediena“ vartojamas kaip „lapuočių medienos“ antonimas.
Paviršinės nuotekos	Lietaus ir drenažo sistemos nuotekos, surenkamos iš rąstų saugyklų lauke, įskaitant lauke esančias apdorojimo vietas.
TSS	Bendrasis skendinčių (nuotekose) medžiagų kiekis; masinė visų skendinčių medžiagų koncentracija, išmatuota filtruojant per stiklo pluošto filtrus ir gravimetrijos būdu.

Terminas	Apibrėžtis
TVOC	Bendras lakiųjų organinių junginių kiekis, išreikštas C (ore).
Pradinis ir galutinis medienos apdorojimas	Visi medienos dalelių, skiedrų, skiedrantų ar pluošto, taip pat išpresuotų plokščių tvarkymo, apdorojimo, saugojimo ir transportavimo veiksmai. Pradinis apdorojimas apima visą medienos apdorojimą nuo to momento, kai medienos žaliava išvežama iš saugyklos. Galutinis apdorojimas apima visus procesus, atliekamus po to, kai plokštė palieka presą, iki tol, kol neapdorota arba iš dalies apdorota plokštė nukreipiama į saugyklą. Pradinis ir galutinis medienos apdorojimas neapima džiovavimo ar plokščių presavimo.

1.1. BENDROSIOS GPGB IŠVADOS

1.1.1. Aplinkosaugos vadybos sistema

1 GPGB. Siekiant padidinti bendrą aplinkosauginį veiksmingumą, GPGB yra įgyvendinti aplinkos vadybos sistemą (AVS), turinčią visus toliau išvardytus elementus, ir laikytis tos sistemos reikalavimų:

- I. administracijos, įskaitant aukščiausiąją vadovybę, išipareigojimas;
- II. aplinkos politikos, kuri apimtų nuolatinį įrenginio modernizavimą, už kurį atsakinga administracija, apibrėžimas;
- III. planavimas ir būtinų procedūrų parengimas, tikslų ir užduočių nustatymas, juos susiejant su finansų planavimu ir investicijomis;
- IV. Procedūrų įgyvendinimas, ypatingą dėmesį skiriant:
 - a) struktūrai ir atsakomybei;
 - b) įdarbinimui, mokymui, išmanymui ir kompetencijai;
 - c) komunikacijai;
 - d) darbuotojų dalyvavimui;
 - e) dokumentacijai;
 - f) veiksmingai procesų kontrolei;
 - g) techninės priežiūros programoms;
 - h) avarinei parengčiai ir reagavimui;
 - i) atitikties aplinkos teisės aktams užtikrinimui;
- V. veiklos parametrų tikrinimas ir taisomųjų veiksmų taikymas, ypatingą dėmesį skiriant:
 - a) stebėsenai ir matavimui (žr. taip pat informacinę ataskaitą apie stebėseną);
 - b) taisomiesiems ir prevenciniams veiksams;
 - c) įrašų tvarkymui;
 - d) nepriklausomam (jeigu įmanoma) vidaus ir išorės auditui siekiant nustatyti, ar AVS atitinka numatytas priemones ir ar ji tinkamai įgyvendinama bei atnaujinama;
- VI. AVS persvarstymas ir jos nuolatinio tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo užtikrinimas (šių užduočių atlieka aukščiausioji vadovybė);
- VII. švaresnių technologijų plėtros stebėjimas;

VIII. įrenginio poveikio aplinkai nutraukus jo eksploataciją įvertinimas naujo įrenginio projektavimo etape ir per visą jo eksploataavimo laikotarpį;

IX. reguliarius lyginamosios sektoriaus analizės taikymas.

Tam tikrais atvejais AVS apima ir šiuos elementus:

X. atliekų tvarkymo planą (žr. 11 GPGB);

XI. medienos iš atliekų, naudojamos kaip plokščių gamybos žaliava ir kaip kuras, kokybės kontrolės planą (žr. 2b GPGB);

XII. triukšmo valdymo planą (žr. 4 GPGB);

XIII. kvapų valdymo planą (žr. 9 GPGB);

XIV. dulkių valdymo planą (žr. 23 GPGB).

Taikymas

AVS (standartinių ar nestandartinių) taikymo sritis (pvz., išsamumo lygis) ir pobūdis yra apskritai susiję su įrenginio pobūdžiu, dydžiu ir sudėtingumu, taip pat su jo galimo poveikio aplinkai mastu.

1.1.2. Geras šeimininkavimas

2 GPGB. *Siekiant kuo labiau sumažinti gamybos proceso poveikį aplinkai, GPGB yra laikytis gero šeimininkavimo principų, naudojantis visais toliau pateiktais metodais.*

	Apibūdinimas
a	Atidžiai rinktis ir kontroliuoti naudojamas chemines medžiagas ir priedus.
b	Taikyti medienos iš atliekų, naudojamos kaip plokščių gamybos žaliava ir (arba) kaip kuras ⁽¹⁾ , kokybės kontrolės programą, visų pirma siekiant kontroliuoti tokius teršalus kaip As, Pb, Cd, Cr, Cu, Hg, Zn, chloras, fluoras ir PAH.
c	Atsargiai tvarkyti ir saugoti žaliavas ir atliekas.
d	Reguliariai prižiūrėti ir valyti įrangą, transportavimo trasas ir žaliavų saugojimo vietas.
e	Peržiūrėti galimybes pakartotinai naudoti techninį vandenį ir naudoti antrinius vandens šaltinius.

⁽¹⁾ EN 14961–1:2010 gali būti naudojamas kietajam biokurui klasifikuoti.

3 GPGB. *Siekiant sumažinti į orą išmetamų teršalų kiekį, GPGB yra įprastomis veiklos sąlygomis kuo dažniau ir optimaliu pajėgumu naudoti išmetamųjų dujų valymo sistemas.*

Apibūdinimas

Galima nustatyti specialias procedūras, taikomas neįprastomis veiklos sąlygomis, visų pirma:

i) atliekant paleidimo ir stabdymo operacijas;

ii) kitomis aplinkybėmis, kurios gali daryti poveikį tinkamam sistemų veikimui (pvz., reguliarius ir neeiliniai technologinių blokų ir (arba) išmetamųjų dujų valymo sistemos techninės priežiūros ir valymo darbai);

1.1.3. **Triukšmas**

4 GPGB. Siekiant išvengti triukšmo ir vibracijos arba, jei tai neįmanoma, juos sumažinti, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų ar juos derinti.

	Apibūdinimas	Taikymas
Triukšmo ir vibracijos prevencijos metodai		
a	Strateginis įrenginio išdėstymo planavimas siekiant sumažinti triukšmingiausių operacijų poveikį, pvz., taip, kad kiti eksploatacijos vietoje esantys pastatai atliktų izoliacinę funkciją.	Visuotinai taikoma naujiems įrenginiams. Esamuose įrenginiuose taikymas gali būti ribotas dėl esamo teritorijos išplanavimo.
b	Taikyti triukšmo mažinimo programą, kurioje sužymėti triukšmo šaltiniai, nustatyta, kas patiria triukšmo poveikį už teritorijos ribų, modeliuojamas triukšmo sklidimas ir įvertinamos ekonomiškai efektyviausios priemonės bei jų įgyvendinimas.	Taikoma visuotinai.
c	Reguliariai atlikti triukšmo patikrinimus matuojant triukšmo lygį už teritorijos ribų.	
Triukšmo ir vibracijos mažinimo iš taškinių šaltinių metodai		
d	Triukšmingą įrangą laikyti atskiroje patalpoje arba apgaubti korpusu ir pastatuose įrengti garso izoliaciją.	Taikoma visuotinai.
e	Įrangą atskirti vieną nuo kitos, kad nepersiduotų vibracija ir nekiltų rezonansinis triukšmas arba jie būtų kuo mažesni.	
f	Izoliuoti taškinius šaltinius, pvz., ventiliatorius, akustines išleidimo angas, duslintuvus, naudojant garso slopinimo ir silpninimo priemones ir filtrus apgaubiant akustiniais gaubtais.	
g	Vartus ir duris laikyti visą laiką uždarytus, kai nenaudojami. Iškraunant apvaliąją medieną kuo labiau sumažinti aukštį, iš kurio ji išverčiama.	
Triukšmo ir vibracijos mažinimo būdai įrenginio teritorijos mastu		
h	Mažinti transporto keliamą triukšmą apribojant vidinio eismo ir į teritoriją įvažiuojančių sunkvežimių greitį.	Taikoma visuotinai.
i	Naktį riboti veiklą lauke.	
j	Reguliariai atlikti visos įrangos techninę priežiūrą.	
k	Triukšmo šaltinius atitverti triukšmą mažinančiomis sienomis, natūraliomis kliūtėmis ar pylimais.	

1.1.4. **Į dirvožemį ir požeminį vandenį išmetami teršalai**

5 GPGB. Siekiant išvengti teršalų išmetimo į dirvožemį ir požeminį vandenį, GPGB yra taikyti toliau nurodytus metodus.

- I. Dervas ir kitas pagalbines medžiagas pakrauti ir iškrauti tik tam skirtose vietose, kurios apsaugotos nuo nuotėkio.
- II. Visas šalinti skirtas medžiagas surinkti ir laikyti tam skirtose vietose, kurios apsaugotos nuo nuotėkio.

- III. Visuose siurblių rezervuaruose ar kitose tarpinėse saugojimo vietose įrengti avarinę signalizaciją, aktyvuojamą labai pakilus skysčiui.
- IV. Sukurti ir įgyvendinti rezervuarų ir vamzdynų, kuriuose laikomos arba teka dervos, priedai ir dervų mišiniai, testavimo ir tikrinimo ir programą.
- V. Visų vamzdžių, naudojamų kitoms medžiagoms nei vanduo ir mediena transportuoti, junges ir sklendes tikrinti dėl nuotėkio. Šiuos patikrinimus registruoti į žurnalą.
- VI. Įrengti sulaikymo sistemą, į kurią būtų surenkamos visos nuotekos iš vamzdžių, naudojamų kitoms medžiagoms nei vanduo ir mediena transportuoti, jungių ir sklendžių, išskyrus atvejus, kai jungių ir sklendžių konstrukcija yra techniškai sandari.
- VII. Įrengti pakankamai sulaikomųjų užtvarų ir naudoti tinkamą sugeriamąją medžiagą.
- VIII. Vengti po žeme išvedžioti vamzdžius, kuriais transportuojamos kitos medžiagos nei vanduo ir mediena.
- IX. Surinkti ir saugiai pašalinti visą gaisrui gesinti naudotą vandenį.
- X. Nuo medienos saugojimo vietų lauke nutekančių paviršinių nuotekų sulaikymo baseinuose padaryti nepralaidų dugną.

1.1.5. Energijos valdymas ir energijos vartojimo efektyvumas

6 GPGB. Siekiant sumažinti energijos suvartojimą, GPGB yra patvirtinti energijos valdymo planą, apimantį visus toliau nurodytus metodus.

- I. Naudoti energijos suvartojimo ir išlaidų stebėjimo sistemą.
- II. Atlikti stambiausių operacijų energijos vartojimo efektyvumo auditą.
- III. Sistemingai nuolat modernizuoti įrangą siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą.
- IV. Atnaujinti energijos suvartojimo kontrolės priemones.
- V. Darbo vietoje operatoriams rengti energijos valdymo mokymus.

7 GPGB. Siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą, GPGB yra optimizuoti kurą deginančio įrenginio eksploatavimą stebint ir kontroliuojant pagrindinius degimo parametrus (pvz., O₂, CO, NOx) ir taikant vieną iš toliau nurodytų metodų ar juos derinant.

	Metodas	Taikymas
a	Pašalinti vandenį iš medienos dumblo prieš naudojant jį kaip kurą.	Taikoma visuotinai.
b	Išmetamųjų dujų šlapio valymo sistemose iš karštų išmetamųjų dujų atgauti šilumą naudojant šilumokaitį.	Taikoma įrenginiams, kuriuose naudojama šlapio valymo sistema ir kuriuose atgautą energiją galima panaudoti.
c	Karštas išmetamąsias dujas iš įvairių procesų recirkuliuoti į kuro deginimo įrenginį arba jomis pašildyti džiovintuvo dujas.	Taikymas gali būti ribotas netiesioginio kaitinimo džiovintuvuose, plaušų džiovintuvuose arba tais atvejais, kai dėl kurą deginančio įrenginio konfigūracijos neįmanomas kontroliuojamas papildomo oro tiekimas.

8 GPGB. Siekiant efektyviai naudoti energiją ruošiant šlapius plaušus plaušų plokščių gamybai, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

	Metodas	Apibūdinimas	Taikymas
a	Skiedrų valymas ir minkštinimas	Neapdorotų skiedrų mechaninis valymas ir plovimas	Gali būti taikoma naujuose smulkinimo įrenginiuose ir iš esmės juos pertvarkius
b	Vakuuminis garinimas	Karšto vandens surinkimas kad susidarytų garai	Gali būti taikoma naujuose smulkinimo įrenginiuose ir iš esmės juos pertvarkius
c	Šilumos atgavimas iš garų vykdant smulkinimo operaciją	Šilumokaičiuose – garams gauti ir skiedroms plauti naudojamo karšto vandens gamybai	Gali būti taikoma naujuose smulkinimo įrenginiuose ir iš esmės juos pertvarkius

1.1.6. Kvapas

9 GPGB. *Siekiant išvengti arba, jei tai neįmanoma, sumažinti įrenginio skleidžiamų kvapų, GPGB yra parengti, įgyvendinti ir reguliariai peržiūrėti kvapų valdymo planą, kuris yra aplinkosaugos vadybos sistemos (žr. 1 GPGB) dalis ir apima visus toliau nurodytus elementus*

- I. Protokolas, kuriame nurodyti veiksmai ir terminai
- II. Kvapų stebėsenos vykdymo protokolas
- III. Reagavimo į nustatytus su kvapais susijusius įvykius protokolas
- IV. Kvapų prevencijos ir mažinimo programa, kurios paskirtis – nustatyti kvapų šaltinių (-ius), kvapų poveikio matavimas arba įvertinimas; pavienių šaltinių poveikio charakterizavimas ir prevencijos ir (arba) mažinimo priemonių įgyvendinimas.

Taikymas

Taikoma tik tais atvejais, kai galima tikėtis, kad gyvenamuosiuose rajonuose arba kitose pažeidžiamose (pvz., rekreacinėse) vietose bus jaučiamas nemalonus kvapas ir (arba) pranešta, kad taip yra.

10 GPGB. *Siekiant sumažinti kvapų arba jų išvengti, GPGB yra išvalyti džiovintuvo ir preso išmetamąsias dujas pagal 17 ir 19 GPGB.*

1.1.7. Atliekų ir nuosėdų tvarkymas

11 GPGB. *Kad nesusidarytų šalinti siunčiamų atliekų, arba, jei tai neįmanoma, tokių atliekų kiekis būtų sumažintas, GPGB yra patvirtinti ir įgyvendinti atliekų tvarkymo planą, kuris yra aplinkosaugos vadybos sistemos (žr. 1 GPGB) dalis ir kuriuo užtikrinama, kad visų pirma būtų siekiama, kad atliekų nesusidarytų, o susidariusios atliekos būtų pirmumo tvarka paruošiamos pakartotiniam naudojimui, perdirbamos arba kitaip regeneruojamos.*

12 GPGB. *Siekiant sumažinti susidarancių kietųjų atliekų, siunčiamų šalinti, kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.*

	Metodas	Taikymas
a	Vietoje surinktus medienos likučius, kaip antai nuopjovas ir brokuotas plokštes, pakartotinai panaudoti kaip žaliavas.	Taikymas brokuotų plaušų plokščių gaminiams gali būti ribotas.
b	Vietoje surinktus medienos likučius, kaip antai medienos smulkes ir dulkes, surinktas dulkių sulaikymo sistemoje, ir medienos dumblą, surinktą filtruojant nuotekas, naudoti kaip kurą (eksploatacijos vietoje esančiuose tinkamą įrangą turinčiuose kurą deginančiuose įrenginiuose) arba žaliavas.	Medienos dumblo kaip kuro naudojimas gali būti ribotas, jei džiovinimui reikalingas energijos kiekis nusveria naudą aplinkai.
c	Siekiant optimizuoti likučių rinkimą, naudoti žiedines surinkimo sistemas su vienu centriniu filtravimo įrenginiu, pvz., rankovinį filtrą, ciklono filtrą ar našųjį cikloną.	Visuotinai taikoma naujiems įrenginiams. Taikymas gali būti ribotas dėl esamo įrenginio išplanavimo.

13 GPGB. Siekiant užtikrinti, kad būtų saugiai tvarkomi ir pakartotinai naudojami deginant biomasę susidarantys nuosėdiniai pelenai ir šlakas, GPGB yra taikyti visus toliau nurodytus metodus.

	Metodas	Taikymas
a	Nuolat peržiūrėti, kokios yra galimybės pakartotinai naudoti nuosėdinius pelenus ir šlaką tiek eksploataavimo vietoje, tiek išorėje.	Visuotinai taikoma.
b	Efektyvus degimo procesas, kuriame susidaro mažiau anglies nuosėdų.	Visuotinai taikoma.
c	Saugiai tvarkyti ir transportuoti nuosėdinius pelenus ir šlaką uždariais konvejeriais ir talpose arba juos drėkinti.	Nuosėdinius pelenus ir šlaką drėkinti reikia tik dėl saugos priežasčių.
d	Saugiai saugoti nuosėdinius pelenus ir šlaką tam skirtose nepralaidžioje vietoje, kurioje surenkamas filtratas.	Visuotinai taikoma.

1.1.8. Stebėseną

14 GPGB. GPGB yra vykdyti į orą išmetamų ir į vandenį išleidžiamų teršalų, taip pat proceso dūmų dujų stebėseną pagal EN standartus bent toliau nurodytu dažniu. Jeigu EN standartų nėra, GPGB yra taikyti ISO, nacionalinius arba kitus tarptautinius standartus, kuriuos taikant gaunami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

Iš džiovituvo į orą išmetamų teršalų stebėseną ir bendrai džiovituvo ir preso išmetamų išvalytų teršalų stebėseną

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
Dulkės	EN 13284-1	Periodinis matavimas bent kartą per šešis mėnesius	17 GPGB
TVOC ⁽¹⁾	EN 12619		17 GPGB
Formaldehidai	EN standarto nėra ⁽⁶⁾		17 GPGB
NO _x	EN 14792		18 GPGB
HCl ⁽⁴⁾	EN 1911		—
HF ⁽⁴⁾	ISO 15713		—
SO ₂ ⁽²⁾	EN 14791	Periodinis matavimas bent kartą per metus	—
Metalai ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	EN 13211 (Hg matavimas), EN 14385 (kitų metalų matavimas)		—
PCDD/F ⁽⁴⁾	EN 1948 1, 2 ir 3 dalys		—
NH ₃ ⁽⁵⁾	EN standarto nėra		—

⁽¹⁾ Metano kiekis, nustatytas pagal EN ISO 25140 arba EN ISO 25139, atimamas iš rezultato, jei kaip kuras naudojamos gamtinės dujos, SGD ir t. t.

⁽²⁾ Neaktualu, jei kaip kuras daugiausia naudojama mediena, gamtinės dujos, SGD ir t. t.

⁽³⁾ Įskaitant As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl ir V.

⁽⁴⁾ Aktualu, jei kaip kuras naudojama užteršta regeneruota mediena.

⁽⁵⁾ Aktualu, jei taikoma SNCR (selektyvioji nekatalizinė redukcija).

⁽⁶⁾ Jei EN standarto nėra, geriausia iš tirpalo su teršalais imti izokinetinius ėminius, naudojant kaitinamą zoną ir filtro dėžę, ir neplauti zondo, t. y. vadovautis JAV EPA M316 metodu.

Iš preso į orą išmetamų teršalų stebėseną

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
Dulkės	EN 13284-1	Periodinis matavimas bent kartą per šešis mėnesius	19 GPGB
TVOC	EN 12619		19 GPGB
Formaldehidai	EN standarto nėra ⁽²⁾		19 GPGB

Iš impregnuojamo popieriaus džiovavimo krosnių į orą išmetamų teršalų stebėseną

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
TVOC ⁽¹⁾	EN 12619	Periodinis matavimas bent kartą per metus	21 GPGB
Formaldehidai	EN standarto nėra ⁽²⁾		21 GPGB

⁽¹⁾ Metano kiekis, nustatytas pagal EN ISO 25140 arba EN ISO 25139, atimamas iš rezultato, jei kaip kuras naudojamos gamtinės dujos (SGD ir t. t.).

⁽²⁾ Jei EN standarto nėra, geriausia iš tirpalo su teršalais imti izokinetinius ėminius, naudojant kaitinamą sondą ir filtro dėžę, ir neplauti zondo, t. y. vadovautis JAV EPA M316 metodu.

Į orą išmetamų sutelktųjų pradinio ir galutinio apdorojimo teršalų stebėseną

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
Dulkės	EN 13284-1 ⁽¹⁾	Periodinis matavimas bent kartą per metus ⁽¹⁾	20 GPGB

⁽¹⁾ Ėminių iš rankovinių filtrų ir ciklonų filtrų ėmimas gali būti pakeistas orientacinio pakaitinio parametro – slėgio kritimo visame filtre – nuolatine stebėseną.

Degimo proceso dūmų dujų, kurios po to naudojamos tiesiogiai kaitinamuose džiovintuvuose, stebėseną ⁽¹⁾

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
NO _x	Periodinis: EN 14792 Nuolatinis: EN 15267-1 – EN 15267-3 ir EN 14181	Periodinis matavimas bent kartą per metus arba nuolatinis matavimas	7 GPGB
CO	Periodinis: EN 15058 Nuolatinis: EN 15267-1 – EN 15267-3 ir EN 14181		7 GPGB

⁽¹⁾ Matuojama prieš dūmų dujoms susimaišant su kitomis oro srovėmis ir tik jei tai techniškai įmanoma.

Gaminant medienos plaušus į vandenį išleidžiamų teršalų stebėseną

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
TSS	EN 872	Periodinis matavimas bent kartą per savaitę.	27 GPGB
COD ⁽¹⁾	EN standarto nėra		27 GPGB
TOC (Bendras organinės anglies kiekis, išreikštas C)	EN 1484		—
Metalai ⁽²⁾ , jei aktualu (pvz., jei naudojama regeneruota mediena)	Yra įvairių EN standartų	Periodinis matavimas bent kartą per šešis mėnesius.	—

⁽¹⁾ Yra tendencija COD pakeisti TOC dėl ekonominių ir aplinkosaugos priežasčių. Turėtų būti nustatyta šių dviejų parametru koreliacija konkrečioje įrenginio eksploatacijos vietoje.

⁽²⁾ Įskaitant As, Cr, Cu, Ni, Pb ir Zn.

Su paviršinėmis nuotekomis į vandenį patenkančių teršalų stebėseną

Parametras	Standartas (-ai)	Minimalus stebėsenos dažnis	Stebėseną, susijusią su
TSS	EN 872	Periodinis matavimas bent kartą per tris mėnesius ⁽¹⁾	25 GPGB

⁽¹⁾ Vietoje srautui proporcingo ėminių ėmimo galima taikyti kitą ėminių ėmimo procedūrą, jei srautas nepakankamas, kad būtų gauti reprezentatyvūs ėminiai.

15 GPGB. Siekiant užtikrinti, kad teršalų prevencijos ir mažinimo metodai būtų stabilūs ir našūs, GPGB yra vykdyti atitinkamų pakaitinių parametru stebėseną.

Apibūdinimas

Stebimi pakaitiniai parametrai gali būti: išmetamųjų dujų oro srautas; išmetamųjų dujų temperatūra; išmetamųjų teršalų vaizdinė išvaizda; vandens srautas ir vandens temperatūra skruberiuose; įtampos kritimas elektrostatiuose nusodintuvuose; ventiliatoriaus greitis ir slėgio kritimas rankoviniuose filtruose. Pakaitinių parametru pasirinkimas priklauso nuo įdiegtų teršalų prevencijos ir mažinimo metodų.

16 GPGB. GPGB yra vykdyti pagrindinių proceso parametru, susijusių su gamybos proceso teršalų išleidimu į vandenį, įskaitant nuotekų srautą, pH ir temperatūrą, stebėseną.

1.2. Į ORĄ IŠMETAMI TERŠALAI**1.2.1. Sutelktieji išmetamieji teršalai**

17 GPGB. Siekiant, kad džiovinimo išmetamieji teršalai nepatektų į orą arba jų patektų kuo mažiau, GPGB yra subalansuoti džiovinimo eksploatavimą ir valdyti tą pusiausvyrą, taip pat taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

	Metodas	Pagrindiniai teršalai, kurių kiekis sumažinamas	Taikymas
a	Dulkių, esančių į tiesioginio kaitinimo džiovinimą paduodamose karštosiose dujose, kiekio mažinimas taikant vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinant	Dulkės	Taikymas gali būti ribotas, pvz., esamų mažesnių medienos dulkių degiklių atveju.
b	Rankovinis filtras ⁽¹⁾	Dulkės	Taikoma tik netiesioginio kaitinimo džiovinimams. Dėl saugos priežasčių reikėtų būti atsargiems, kai naudojama vien tik mediena iš atliekų.

	Metodas	Pagrindiniai teršalai, kurių kiekis sumažinamas	Taikymas
c	Ciklonas ⁽¹⁾	Dulkės	Visuotinai taikoma.
d	UTWS džiovinimo ir šilumokaičio naudojimas deginant ir džiovinimo išmetamų dujų terminis apdorojimas ⁽¹⁾	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	Netaikoma plaušų džiovinimams. Taikymas gali būti ribotas esamuose įrenginiuose, kurie netinkami antriniam džiovinimo išmetamų dujų srauto dalies deginimui.
e	Šlapiasis elektrostatinis nusodintuvas ⁽¹⁾	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	Visuotinai taikoma.
f	Drėgnasis dujų plautuvas ⁽¹⁾	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	Visuotinai taikoma.
g	Išmetamųjų dujų biologinis valytuvas ⁽¹⁾	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	Taikymas gali būti ribotas, jei džiovinimo išmetamosios dujos yra aukštos temperatūros ir jose yra didelė dulkių koncentracija.
h	Formaldehido cheminis skaidymas arba surišimas cheminėmis medžiagomis ir šlapio dujų valymo sistema	Formaldehidas	Visuotinai taikoma šlapio dujų valymo sistemoje.

⁽¹⁾ Metodų apibūdinimas pateiktas 1.4.1. skirsnyje.

1 lentelė

Iš džiovinimo į orą išmetamų teršalų ir bendrai džiovinimo ir preso išmetamų išvalytų teršalų kiekiai, siejami su GPGB (GPGB SITK)

Parametras	Produktas	Džiovinimo tipas	Vienetas	GPGB SITK (ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis)
Dulkės	PB arba OSB	Tiesiogiai kaitinamas džiovinuvas	mg/Nm ³	3–30
		Netiesiogiai kaitinamas džiovinuvas		3–10
	Pluoštas	Visi tipai		3–20
TVOC	PB	Visi tipai		< 20–200 ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	OSB			10–400 ⁽²⁾
	Pluoštas			< 20–120
Formaldehidas	PB	Visi tipai	< 5–10 ⁽³⁾	
	OSB		< 5–20	
	Pluoštas		< 5–15	

⁽¹⁾ Šis GPGB SITK netaikomas, kai pagrindinė žaliava yra pušis.

⁽²⁾ Naudojant UTWS džiovinimo išmetamųjų teršalų kiekį galima sumažinti iki mažiau kaip 30 mg/Nm³.

⁽³⁾ Naudojant beveik vien medieną iš atliekų, intervalo viršutinė riba gali būti iki 15 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

18 GPGB. Siekiant, kad iš tiesioginio kaitinimo džiovintuvų NO_x teršalai nebūtų išmetami į orą arba jų būtų išmetama mažiau, GPGB yra naudoti a metodą arba a metodą derinti su b metodu.

	Metodas	Taikymas
a	Našus deginimo procesas naudojant pakopinį oro ir kuro deginimą ir kartu deginant sumaltą kurą, deginant kurą sluoksniais degant pseudoverdančiajam sluoksniui arba deginant kurą įrenginiuose su grotelėmis.	Taikoma visuotinai.
b	Selektyvi nekatalizinė redukcija (SNCR) su įpurškimu ir reakcija su karbamiidu arba skystu amoniaku	Taikymas gali būti ribotas, jei deginimo sąlygos labai svyruoja

2 lentelė

Su GPGB siejami iš tiesioginio kaitinimo džiovintuvų į orą išmetamų NO_x kiekiai (GPGB SITK)

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis)
NO_x	mg/Nm ³	30–250

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

19 GPGB. Siekiant, kad iš preso teršalai nebūtų išmetami į orą arba jų būtų išmetama mažiau, GPGB yra kanale vėsinti surinktas preso išmetamąsias dujas ir taikyti tinkamą toliau pateiktą metodų derinį.

	Metodas	Pagrindiniai teršalai, kurių kiekis sumažinamas	Taikymas
a	Dervų, kurių sudėtyje mažai formaldehido, pasirinkimas	Lakieji organiniai junginiai	Taikymas gali būti ribotas, pvz., jei keliami tam tikri reikalavimai produkto kokybei.
b	Kontroliuojamas preso veikimas – subalansuojama preso temperatūra, presavimo stiprumas ir presavimo greitis	Lakieji organiniai junginiai	Taikymas gali būti ribotas, pvz., jei presas naudojamas tam tikrų savybių turintiems produktams gaminti.
c	Surinktų preso išmetamųjų dujų šlapiasis valymas naudojant „Venturi“ tipo skruberius arba hidrociklonus ir t. t. (1)	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	Taikoma visuotinai
d	Šlapiasis elektrostatinis nusodintuvas (1)	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	
e	Išmetamųjų dujų biologinis valytuvas (1)	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	
f	Antrinis deginimas kaip paskutinis apdorojimo etapas po šlapijojo dujų valymo	Dulkės, lakieji organiniai junginiai	Taikymas gali būti ribotas esamuose įrenginiuose, kuriuose nėra tinkamo kurą deginančio įrenginio

(1) Metodų apibūdinimas pateiktas 1.4.1. skirsnyje.

3 lentelė

Su GPGB siejami iš preso į orą išmetamų teršalų kiekiai (GPGB SITK)

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis)
Dulkės	mg/Nm ³	3–15
TVOC	mg/Nm ³	10–100
Formaldehidas	mg/Nm ³	2–15

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

20 GPGB. Siekiant sumažinti pradinio ir galutinio medienos apdorojimo, medienos gabenimo ir demblio formavimo metu į orą išmetamų dulkių kiekį, GPGB yra naudoti rankovinį filtrą arba cikloninį filtrą.

Taikymas

Dėl saugos priešasčių rankovinis filtras arba cikloninis filtras gali būti netinkami taikyti, jei žaliavai naudojama mediena iš atliekų. Tokiu atveju gali būti taikomas šlapiasis dujų valymas (pvz., skruberiu).

4 lentelė

Su GPGB siejami sutelktųjų dulkių teršalų, išmetamų atliekant pradinį ir galutinį medienos apdorojimą, gabenant medieną ir formuojant demblį, kiekiai

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis)
Dulkės	mg/Nm ³	< 3–5 ⁽¹⁾

(¹) Jei rankovinis filtras arba cikloninis filtras netaikytinas, intervalo viršutinė riba gali būti iki 10 mg/Nm³.

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

21 GPGB. Siekiant sumažinti iš popieriui impregnuoti naudojamų džiovinimo krosnių į orą išmetamų lakiųjų organinių junginių kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

	Metodas	Taikymas
a	Dervų, kurių sudėtyje mažai formaldehido, pasirinkimas ir naudojimas	Taikoma visuotinai
b	Kontroliuojamas krosnių veikimas – subalansuojama temperatūra ir greitis	
c	Išmetamųjų dujų šiluminė oksidacija regeneraciniame šiluminiame oksidatoriuje arba kataliziniame šiluminiame oksidatoriuje (¹)	

	Metodas	Taikymas
d	Išmetamųjų dujų antrinis deginimas arba sudeginimas kurą deginančiame įrenginyje	Taikymas gali būti ribotas esamuose įrenginiuose, kurių teritorijoje nėra tinkamo kurą deginančio įrenginio
e	Išmetamųjų dujų šlapiasis plovimas, o po to apdorojimas biologiniu filtru ⁽¹⁾	Taikoma visuotinai

(1) Metodo apibūdinimas pateiktas 1.4.1. skirsnyje.

5 lentelė

Iš popieriui impregnuoti naudojamos džiovinimo krosnies į orą išmetamų TVOC ir formaldehido teršalų kiekiai, siejami su GPGB

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (ėminių ėmimo laikotarpio vidurkis)
TVOC	mg/Nm ³	5–30
Formaldehidas	mg/Nm ³	< 5–10

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

1.2.2. Pasklidieji išmetamieji teršalai

22 GPGB. *Siekiant, kad iš preso į orą neišsiskirtų pasklidieji išmetamieji teršalai arba, jei tai neįmanoma, sumažinti jų kiekį, GPGB yra optimizuoti išmetamųjų dujų surinkimo efektyvumą ir nukreipti jas į valymo aparatus (žr. 19 GPGB).*

Apibūdinimas

Efektyvus išmetamųjų dujų surinkimas ir valymas (žr. 19 GPGB) toje vietoje, kur dujos išmetamos iš preso, o nuolatinių presų atveju – per visą preso liniją. Esamuose daugiaskyriuose presuose galimybės apgauti presą gali būti ribotos dėl saugos priežasčių.

23 GPGB. *Siekiant sumažinti transportuojant, tvarkant ir saugant medieną į orą išmetamus pasklidžiuosius dulkių teršalus, GPGB yra parengti ir įgyvendinti dulkių valdymo planą, kuris yra aplinkosaugos vadybos sistemos (žr. 1 GPGB) dalis, ir taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.*

	Metodas	Taikymas
a	Reguliariai valyti transportavimo trasas, saugojimo vietas ir transporto priemones	Taikoma visuotinai
b	Pjuvenas iškrauti dengtose įvažiuojamose iškrovimo aikštelėse	
c	Pjuvenų dulkėmis linkusias dulkėti medžiagas saugoti bokštiniuose aruoduose, konteineriuose, stogu dengtose krūvose ir pan. arba birius produktus saugoti uždaroje erdvėje	
d	Išmetamą dulkių kiekį mažinti apipurškiant vandeniu	

1.3. TERŠALŲ IŠLEIDIMAS Į VANDENĮ

24 GPGB. *Siekiant sumažinti surinktų nuotekų taršos apkrovą, GPGB yra taikyti abu toliau nurodytus metodus.*

	Metodas	Taikymas
a	Surinkti ir atskirai apdoroti paviršines nuotekas ir techninio vandens nuotekas.	Esamuose įrenginiuose taikymas gali būti ribotas dėl esamos nuotekų sistemos infrastruktūros
b	Visą medieną, išskyrus apvaliąją medieną ir gaubtines ⁽¹⁾ , saugoti ant kieto paviršiaus	Taikoma visuotinai

⁽¹⁾ Per pirmuosius pjaustymo proceso pjovimus siekiant gauti pjautinę medieną atpjauta išorinė rąsto dalis su žieve arba be jos.

25 GPGB. *Siekiant sumažinti su paviršinėmis nuotekomis į vandenį patenkančių teršalų kiekį, GPGB yra derinti toliau nurodytus metodus.*

	Metodas	Taikymas
a	Atlikti pirminį apdorojimą – mechaniškai atskirti stambias medžiagas tinkleliais ir sietais	Taikoma visuotinai
b	Atskirti tepalus ir vandenį ⁽¹⁾	Taikoma visuotinai
c	Pašalinti kietąsias medžiagas nusodinimo būdu sulai- kymo baseinuose arba nusodinimo rezervuaruose ⁽¹⁾	Nusodinimo metodo taikymas gali būti ribotas dėl erd- vės reikalavimų

⁽¹⁾ Metodų apibūdinimas pateiktas 1.4.2. skirsnyje.

6 lentelė

Su GPGB susijęs bendras skendinčiųjų kietųjų medžiagų kiekis tiesiogiai į priimančią vandens telkinį išleidžiamose paviršinėse nuotekose

Parametras	Vienetas	GPGB SITK (vienerių metų ėminių vidurkis)
TSS	mg/l	10–40

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

26 GPGB. *Siekiant, kad gaminant medienos plaušus nesusidarytų techninio vandens nuotekų arba jų susidarytų kuo mažiau, GPGB yra kuo daugiau techninio vandens recirkuliuoti.*

Apibūdinimas

Skiedroms plauti, virti ir (arba) smulkinti uždaro arba atviro ciklo sistemose naudotą vandenį recirkuliuoti prieš tai išvalius viso smulkinimo įrenginio vandenį tinkamiausiu mechaniniu būdu pašalinant kietąsias medžiagas arba išgarinant.

27 GPGB. *Siekiant sumažinti į vandenį išleidžiamų medienos plaušų gamybos teršalų kiekį, GPGB yra derinti toliau nurodytus metodus.*

	Metodas	Taikymas
a	Mechaniškai atskirti stambias medžiagas tinkleliais ir sietais	Taikoma visuotinai
b	Atlikti fizikinį–cheminį atskyrimą, pvz., naudojant filtrus, flotaciją ištirpusiu oru, koaguliaciją ir flokuliaciją ⁽¹⁾	
c	Biologinis valymas ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Metodų apibūdinimas pateiktas 1.4.2 skirsnyje.

7 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai tiesiogiai į priimančią vandens telkinį išleidžiamame medienos plaušų gamybos techniniame vandenyje

Parametras	GPGB SITK (vienerių metų ėminių vidurkis)
	mg/l
TSS	5–35
COD	20–200

Susijusi stebėseną aprašyta 14 GPGB.

28 GPGB. Siekiant išvengti šlapio dujų valymo sistemų nuotekų susidarymo arba sumažinti jų kiekį, GPGB yra taikyti vieną iš toliau nurodytų metodų arba juos derinti.

Metodas ⁽¹⁾	Taikymas
Šlapio dujų valymo sistemose surinktos kietosios medžiagos pašalinamos nusodinimo bei dekantavimo būdu ir sraigtniu bei juostiniu presais	Taikoma visuotinai
Flotacija ištirpusiu oru. Koaguliacija ir flokuliacija, po kurių dribsniai pašalinami flotacijos būdu pasitelkiant ištirpusį orą	

⁽¹⁾ Metodų apibūdinimas pateiktas 1.4.2. skirsnyje.

1.4. METODŲ APIBŪDINIMAI

1.4.1. Į orą išmetami teršalai

Metodas	Apibūdinimas
Biologinis filtras	Biologiniu filtru organiniai junginiai suskaidomi biologinės oksidacijos būdu. Išmetamųjų dujų srautas leidžiamas pro talpą su inertine medžiaga (pvz., plastikine arba keramike), kurioje savaime esantys mikroorganizmai oksiduoja organinius junginius. Biologinis filtras jautrus dulkiams, aukštai temperatūrai ar dideliems paduodamų išmetamųjų dujų srauto temperatūros pokyčiams.
Išmetamųjų dujų biologinis valytuvas	Išmetamųjų dujų biologinis valytuvas – tai biologinis filtras ir drėgnasis dujų plautuvas viename. Juo pakeičiama išmetamųjų dujų būklė iš jų pašalinant dulkes ir sumažinant paduodamų dujų temperatūrą. Vanduo nuolat recirkuliuojamas – paduodamas į užpildomos kolonėlės viršų ir iš jo varva žemyn. Vanduo surenkamas nusodinimo rezervuare, kuriame vyksta papildomas skaidymas. Skaidymą optimizuoti galima koreguojant pH ir pridėdant maisto medžiagų.

Metodas	Apibūdinimas
Ciklonas	Paprastai kūgio formos kameroje ciklonu dulksės šalinamos iš išmetamųjų dujų srauto naudojant išcentrinę jėgą. Ciklonas naudojamas kaip pirminis apdorojimas prieš toliau šalinant dujas arba organinius junginius. Ciklonai gali būti naudojami pavieniui arba kaip multiciklonai.
Cikloninis filtras	Cikloniniame filtre derinama ciklono technologija (stambesnėms dujoms atskirti) ir rankoviniai filtrai (smulkesnėms dujoms surinkti).
Elektrostatinis nusodintuvas (angl. ESP)	Elektrostatinių nusodintuvų veikimo principas – kietosios dalelės įelektrinamos ir atskiriamos veikiant elektriniam laukui. Elektrostatinius nusodintuvus galima naudoti įvairiomis sąlygomis.
Šlapiasis elektrostatinis nusodintuvas (angl. WESP)	Šlapiąjį elektrostatinį nusodintuvą sudaro drėgnasis dujų plautuvas, kuris plauna ir kondensuoja išmetamąsias dujas, ir šlapiuoju režimu veikiantis elektrostatinis nusodintuvas, kuriame surinktos medžiagos nuo kolektorių plokštelių pašalinamos nuplaunant vandeniu. Paprastai sumontuojamas tam tikras mechanizmas (pvz., rūko šalintuvas), kuriuo prieš pašalinant išmetamąsias dujas pašalinami vandens lašeliai. Surinktos dulksės pašalinamos iš vandens fazės.
Rankovinis filtras	Rankoviniai filtrai yra sudaryti iš akytojo austinio ar suvelto audinio, per kurį leidžiamos dujos, kad iš jų būtų pašalintos kietosios dalelės. Naudojant rankovinį filtrą privaloma pasirinkti reikiamą audeklinę medžiagą, kuri atitiktų išmetamųjų dujų savybes ir didžiausią darbinę temperatūrą.
Katalizinis šiluminis oksidatorius (angl. CTO)	Katalizinis šiluminis oksidatorius suardo organinius junginius kataliziniu būdu virš metalinio paviršiaus ir šiluminiu būdu degimo kameroje, kurioje deginant kurą, paprastai gamtines dujas, gaunama liepsna ir išmetamosiose dujose esantys LOJ kaitina išmetamųjų dujų srautą. Degimo temperatūra yra nuo 400 °C iki 700 °C. Prieš išleidžiant apdorotas išmetamąsias dujas iš jų galima susigrąžinti šilumą.
Regeneracinis šiluminis oksidatorius (angl. RTO)	Šiluminiai oksidatoriai suardo organinius junginius šiluminiu būdu degimo kameroje, kurioje deginant kurą, paprastai gamtines dujas, gaunama liepsna ir išmetamosiose dujose esantys LOJ kaitina išmetamųjų dujų srautą. Degimo temperatūra yra nuo 800 °C iki 1 100 °C. Regeneraciniuose šiluminiuose oksidatoriuose yra dvi arba daugiau užpildomos kolonėlės ir vieno deginimo ciklo šiluma iš pirmos kolonėlės naudojama kitai užpildomai kolonėlei pašildyti. Prieš išleidžiant apdorotas išmetamąsias dujas iš jų galima susigrąžinti šilumą.
UTWS džiovinimo ir šilumokaičio naudojimas deginant ir džiovinimo išmetamųjų dujų terminis apdorojimas	<p>UTWS yra vokiečių kalbos santrumpa, iššifruojama taip: „Umluft“ (džiovinimo išmetamųjų dujų recirkuliacija), „Teilstromverbrennung“ (džiovinimo išmetamųjų dujų dalinio nukreipto srauto antrinis deginimas), „Wärmerückgewinnung“ (šilumos susigrąžinimas iš džiovinimo išmetamųjų dujų), „Staubabscheidung“ (kurą deginančio įrenginio į orą išmetamose teršaluose esančių dujų valymas).</p> <p>UTWS yra būgninio džiovinimo su šilumokaičiu ir kurą deginančio įrenginio, kuriame recirkuliuojamos džiovinimo išmetamosios dujos, derinys. Recirkuliuojamos džiovinimo išmetamosios dujos yra karštų garų srautas, naudojamas džiovinimo garais procesui. Džiovinimo išmetamosios dujos vėl pakaitinamos šilumokaityje, kurį kaitina degimo proceso dūmų dujos, ir paduodamos atgal į džiovinimą. Džiovinimo išmetamųjų dujų dalis nuolat paduodama į degimo kamerą antriniam deginimui. Džiovinant medieną išmetami teršalai sunaikinami patekę į šilumokaitį ir per antrinį deginimą. Iš deginimo įrenginio išmetamos dūmų dujos apdorojamos rankoviniu filtru arba elektrostatiniu nusodintuvu.</p>
Drėgnasis dujų plautuvas (skruberis)	Drėgnuosiuose dujų plautuvuose dujos surenkamos ir pašalinamos inertinio susidūrimo, tiesioginio perėmimo ir sugerimo vandens fazėje būdu. Drėgnųjų dujų plautuvų konstrukcijos ir veikimo principai gali būti įvairūs, pvz., purškiamasis plautuvas, plautuvas su teršalus pritraukiančiomis plokštelėmis arba „Venturi“ tipo plautuvas, ir jie gali būti naudojami pirminiam dujų valymui arba kaip atskiras metodas. Plautuve galima pašalinti šiek tiek organinių junginių, o norint jų pašalinti dar daugiau galima į naudojamą vandenį įdėti cheminių medžiagų (ir taip sukelti cheminę oksidaciją arba kitokią konversiją). Gaunamas skystis turi būti apdorojamas atskiriant surinktas dulkes nusodinimo arba filtravimo būdu.

1.4.2. Teršalų išleidimas į vandenį

Metodas	Apibūdinimas
Biologinis valymas	Ištirpusių organinių medžiagų biologinė oksidacija pasitelkiant mikroorganizmų medžiagų apykaitą arba nuotekose esančių organinių medžiagų suskaidymas mikroorganizmų veikla beorėje terpėje. Po biologinio valymo paprastai pašalinamos, pvz., sedimentacijos būdu, skendinčios kietosios dalelės.
Koaguliacija ir flokuliacija	Koaguliacijos ir flokuliacijos metodai naudojami nuotekose skendinčioms kietosioms dalelėms atskirti ir dažnai atliekami vienas po kito einančiais etapais. Koaguliacija atliekama pridant koagulantų, kurių įkrova priešinga skendinčių kietųjų dalelių įkrovai. Flokuliacija atliekama pridant polimerų, kad susidūrus labai mažiems dribsneliams jie sukibtų į didesnius dribsnius.
Flotacija	Nuotekose esančių didelių dribsnių ar plūduriuojančių dalelių atskyrimas priverčiant juos iškilti į suspensijos paviršių.
Flotacija ištirpusiu oru	Flotacijos metodai pasitelkiant ištirpusį orą sukrekėjusioms ir į dribsnius sukibusioms medžiagoms atskirti.
Filtravimas	Nuotekose esančių kietųjų medžiagų atskyrimas praleidžiant jas per akytą terpę. Filtravimas apima įvairius metodus, pvz., filtravimą smėliu, mikrofiltravimą ir ultrafiltravimą.
Tepalų ir vandens atskyrimas	Netirpių angliavandenilių atskyrimas ir ekstrahavimas pasinaudojant skirtinga fazių (skysčio–skysčio ar kietos būsenos–skysčio) sunkio jėga. Didesnio tankio fazė nusėda, o mažesnio tankio fazė plūduriuoja paviršiuje.
Sulaikymo baseinai	Didelio paviršiaus ploto tvenkiniai, skirti pasyviai gravitaciniam kietųjų dalelių nusėdimui.
Nusodinimas	Skendinčių dalelių ir medžiagų atskyrimas gravitacinio nusėdimo būdu.

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)



Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT